

ROMAN JÕ KRĨ WỲR Pawrô Jõ Kàhhôc

Pê Pawrô pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ, ne hanea ne cupê cupêhkà te ikre cahyr catê, ne hâpêñ xà ata to pê ajco amji to ajpa. Ne pê Jeju na mehkwÿ jakrã Roman jõ krĩ kam mehkri atajê wỳr, pom cu me hõ kàhhôc cahyt ita kujate. Na pê hõ kàhhôc ita japry pê **Roman Jõ Krĩ Kam Jeju Na Mehkwÿ Jakrã Mehkrí Atajê Wỳr, Pawrô Jõ Kàhhôc** (Roman).

Ne hõ kàhhôc ita kam cute me pamã harën to hajyr he. Pahpãm mää me pahtcunea kéanre, me panquêt xwÿ pê Atâw cukwa kam. Na pê me pahtcunea me pahtyc xà wỳr me pamprar xà. Ne pê Jeju amji to me pahkritxwÿ, ne me pajaxà kam ty. Ne ihtyc xà ata to, cu ha ampeaj kam amjimã me pahhimpej, quê ha ihtyj Pahpãm me pahna amji capa. Ne hanea ne Jeju kam me pahhônco xà ita me, hanea ne Pahpãm Carõ Pejti te me pamã, pahteamji kam me pajapac xà intuw impejti jõr xà ita kôt, quê ha Pahpãm me pahna amji capa.

*Pê Pawrô me cumã amji jarë
Me Hâpêñ Xà 13.32-33; 22.14-15, 21*

¹⁻⁷ Hâpà Roman jõ krĩ kam, me apê me ikwÿ pê, Jeju kam, pahte ajpën to me pahkjéjê atajê. Pê Pahpãm mää me akñ, na pê me ato hõ tekjê. Ipê Pawrô pê Jeju Crixtô mää ijapêñ catê, ne hanea ne

ipê harkwa na cumã iprar catê. Ne itea wa me amã ihkàhhôc ita kamihhôc ne ikujahêc. Ne wa ijôtpê Pahpâm me Pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô mã me acajrën to hane he:

— Ÿhÿ, me ijõ Inxû Cati, ca ha Roman jõ krí kam, me akwÿ mehkrí atajêcaprí, ne me caxwÿn caxwâm pê me cumã me acarícti gõ, mär quê nee ame amji mã ampo cupa nare — hane. Ne Pahpâm pê mehcunea mã, ite Jeju pê me pahkritxwÿ, ne cupê me pahkên pê me pahpytar catê naharën xà impejti itajê caxuw icapi ne ixâm. Ne pê rÿ péa mã, Pahpâm ramã me pamã Jeju to hûjarën xà impejti ita to awjarë, ne to awjahkre. Pê harkwa na cute mehcakôc catêjê Pahpâm jarkwa jõ kàhhôc kam, Jeju pê me pajõ Pahhiti pê Pahpâm krajûjarën xà impejti ata na mehhôc. Ne Jeju pê mepaxûmrea pyràc na, me pamã hahkre pej. Ampo na? Cupê Tawi xwÿ pê pahhi tàmxwÿ tàmxwÿ nõ na, me pamã hahkre pej. Ne hanea ne me pamã, cupê Pahpâm kraa to Pahpâm kra, ne curûam cator, ne nee cute jû caxuw ampo kên ton nare, ne impej pit na, me pamã hahkre pej. Ne hanea ne carôat tyjti te ihtycjirô pê hacpÿa mã to ihtîr xà ata kôt, me pamã cupê Pahpâm kraa to ihkra na hahkre pej. Quê Jeju hamreare na mã, wa nee ipê harkwa na cumã iprarcatê nare. Ne ihcâmtâa rûm, pê Pahpâm ito cumã harkwa na iprar catê, neimã harkwa hyr to hane he:

— Ÿhÿ, Pawrô, ca ha pjê cunea kam, krîxâre cunea mã, ijarën to apa, ne ito amji mã mehhimpej na me to, quê ito amji mã mehhimpej, ne

me ikampa — hane. Pê wa harkwa kôt to, pê ca hanea ne me awpa, na pê Pahpäm Jeju Crixtô tekjēa na amji mā me acapi. Na ri me apê mehkwÿa.

Pê Pawrô mā ihtyj me cumā Pahpäm jarkwa jarēn prām

Roman 15.22-29; Me Hàpên Xà 28.15

⁸ Ÿhÿ, pê wa hōtpê ajco Pahpäm māme acunea pyrén ijakryti na amji jarē. Ampo na? He pjê cunea kam Jeju Crixtôcāmtàa rūm ate amji mā me Pahpäm to hajyr, ne ate amji mā me to ahimpej na, cumā me gahkre pej. ⁹⁻¹⁰ Ne wa ijī me ite amji kam ijapac xà cunea to Pahpäm mā apê, na wa mehcunea mā ihkra pê Jeju pê me pahtytar catê na harēn xà impejti atajé jarēn to ipa. Ne Pahpäm mā, ite me acajrēn to ipana ijahkre pej, na quê ihtyj ahna ijarē. Ne wa hōtpê hān ne cumā amji cajrēn to hane he:

— Me ijō Inxū Cati, ate amji kam gapac xàa na Roman jō krī kam me akwÿ mehkri atajé wÿr itêm, ne ite me hōmpun na ito — hane.

¹¹ Ne ampo na wa apu cumā amji cajrēn to hane? Nee mā ampo na nare. He imā me apupun prāam to me apupun prām. Ne me amā Pahpäm Carō Pejti te mehkwÿ to impej xà caxuw, me cumā cute amji kamhapac xà te amji jahkre pejti nō jōr xà ata nō gō, mār quê Carō Pejti carōat kôt me acaxwām pê me ato impej, ne me ato ihtyj. Mār ca xwÿ kam amji mā me to ahimpej to me apa nare. ¹² Ne pom jū caxuw pahte me ajpēn pupun xà ata caxuw, cu ha me pahtcunea me ajpēn pupun kam tē. Ne me ajpēn pupun xà ata

kam, cu ha pahte Jejuto amji mā me pahhimpej
xà ata na me ajpēn tehcajpar to me mō.

¹³ Ÿhŷ, Jeju kam me ikjêjê, wa rŷ pêa mā me awŷr hân ne amji krâr to ipa na, ate me ijahkre pej na, me ato prâm. Mā hân ne hõtpê ampo, ma me atête icahpérkâr to ipa. Ne waramā ite krîxâre kwŷ pê mehcahkrit, ne nee me cupê Juta catêjê nare atajê kôt, me cumâ, por ite me amâ Pahpâm jarën to ijûjarën atajêa to, wa hân ne mecumâ ijûjarën to ipa. Ne nee ijûjarën xà atajê kôt hamrenare. He ihtyj ite me cumâ ijûjarën xà itajê kôt Pahpâm wŷr me apkjê. Na wa ityj cormâ me cuxâ me awŷr icator, ne me amâ, por me acahê na me cupê Jeju jahkre kâtatre, mā nee amji mā me toihimpej nare atajê mā harën prâm.

¹⁴ Ne m r ampo na m  wa ame ato hane? Nee m  wa ampo na ame ato haj r nare. He ip  pj  cunea kam mehcunea m  Pahpâm jar n cat , naqu  ha j m p  kr  cati kam mehkr  cat j  n , nare, cup  ahk t kam ihkr  cat j  n , nare, cup  mehkr  kre te amji jahkre pej cat j n , nare, cup  ampo jahkre kâtatre cat j  n  cakr , wa ha ityj cumâ Pahpâm jar n x  impejti itaj  jar .
¹⁵ Na wa ityj me awŷr it m, ne Roman j  kr  kam me akr  cat j  m , Jeju p  me pahkritxw  ne me pajax  kam ihtyc, ne hacp  m  iht r na har n x  impejti itaj  jar n to ipa to pr m.

*Nee Pahpâm jarkwa j  na Pawr  pah m nare
Roman 3.21-24*

¹⁶ Ne nee wa Jeju p  me pahkritxw  na me amâ har n ita na amji j  na ipah m nare. Ampo na?

He Pahpām carōt tŷj na ri cupê, cute amji mā me to ihhimpej catêjê cunea kēn pê me hūtar catê. Na ri cupê mam me cupê Juta catêjê pytârcatê, ne hanea ne cupê mehcahkrit, pê Juta catêjê nare atajê pytâr catê. ¹⁷ Pê rŷ pêa mā Pahpām jarkwa na ihkâhhôc kam, mehhôc ata kam, hūjarën to hane he:

“ Quê ha jūm ito amji mā ihhimpej, wa ha, cupê jū caxuw icuna mā, cute ampo kēn ton catê nare ata to amji kam ijapac. Na wa ha itŷj ahna amji capa, quê ha icahê naihtîr na ipa rohnŷtti mā ” hane.

Hōhō, Jeju jūjarënxa impejti ita te ri me pamā ita jarën.

*Mehcunea mā Pahpām ipa na, hahkre pej
Me Hâpēn Xà 14.17; 17.22-29; Iipipēn Xà 9.20-
21*

¹⁸ Ne ramā Pahpām te me pamā pjê ita kam mehkrā kēanre kam incryc xà ata jarën, cu pahte me hahkre pej. Ne pom mehkrā kēanreitajê te amji kam me hapac xà cunea tūmti, ne ihkéanre. Ne nee ampo pejti, hêj xi nare to me amji kam hapac to me ipa prâm nare. Ne atajê ri Pahpām te ame to kēn xà na, ramā me pamā hahkre pej. Ampo na? Mehkên xà itajê, ma cute me Pahpām jahkre pej xà ata to me cupê amxu. ¹⁹ Ne pê ramā hanea ne Pahpām me cumā amji to ajpê, cute me kam hapac, ne me hahkre pej prâmte. Mā nee xâmte cute mempar, ne amji mā me to ihhimpej nare. ²⁰ Ne pê ramā jūm te Pahpām pupun xà nare ata, pjê me cōjkwa itaton pêa mā,

kam ampo itajê cunea to. Ne hâpênxà atajêa kôt, quê ha cupê Pahpäm to Pahpäm, ne ihtyj na me hahkre pej. Nehanea ne cutea ri carôt tyjti to hâpêñ xà itajê ton na me hahkre pej. Cwýrjacê quê ha nee jûm, cute ampo pupun xà itajê na hâprâr to amji jarêñ to:

— Wa nee ite xâmte Pahpäm te ihkrî na hahkre pej nare — hajýr nare.

Nee mehcunea mā Pahpäm to amji mā mehhimpej präm nare

²¹ Ne cute me Pahpäm jahkre pej cakrô, nee amji mā meto cati prämte me harêñ to:

— Ampeaj kam ri apê Pahpäm to Pahpäm — hajýr nare. Ne cute me hâpêñ xà pejti ton atajê pyrêñ me hakryti na cumâ me amji jarênxà kaj na, ajte ampo kên to pit mā me amji kam hapac to me ipa. Ne cute me amji kam hapac xà kôt hamreare atajêa to pit mā me amji kam hapac to me ipa. Ne mehkrâ kam ampo kên to cute me amjikam hapac xà itajê pê ihhêj rûm awcapâtktôti kam amôr xà na, ate amji pupun xà nare ata pyràac, na quê ha nee me cumâ me cute amji kam hapac xà impej hamreare ne. ²² Ne me cupê amji jahkre kêtatre, na ri ihtyj mehkrâ kreti na ame amji to mehhêj to me ipa.

²³ Ne nee ajte cute me Pahpäm tîr rohnÿtti mā ata to amji mā me hâmnân to ipa nare, ne ihcunea na me harêñ pejti to ipa xà kaj na, ihtyj mehõ pahpäm cahâc pê, ampo cunea krekâ atajê to amji mā me hâmnân to me ipa. Atajê pê me hûmre krekâ me, pryjara krekâ me, ampo pry krekâ me, cagã krekâ carïcti, cakôc nare

atajê, ne mempar nare cakrô, mā ajte meharën to impejti to me ipa, ne toa amji mā mehhimpej.

²⁴ Ampo na? He me hūmre itajê te amji jahkre kēatre, na ri ihtyj me ampokên ton to me ipa, cwyrjapê ri Pahpām te mehkēn itajê mea mā me hicu, ne me cumā harkwa to:

“Hamre, ca ha amjia kôt, ate amji kam megapac xà kēn itajê ton to ame apa, wa ha nee hipêr me ato ihmnej nare” hajyr.

Na ri ramā me hūmre ame ajpēn to kēanre, mā hanea ne pyjê ame ajpēn to kēanre, cute me ampo kēn kam me pahpahamti atajê ton to ame ipa incwyrjapê. ²⁵ Ne cute me Pahpām hēj xi nare ata jicu, ne ma me hō Pahpām cahac krekakēanre hēj xiti ata wyr me har. Nenee ajte me amji mā Pahpām te pjē ton, ne kam ampo ton catê ata kīn nare. Ne hanea ne, nee me cumā harkwa to:

— Apeaj to apej, ne apê me ijōInxū Cati pē me ijō Pahpām — hajyr nare. Ne ajte cute pjē kam me ampo ton atajē mā me harkwa to:

— Apê me ijō inxucati pē me ijō pahpām, na wa ato pit mā, me amji japackre, ne atoa me amjimā me ihmnej to me ipa — hajyr. Ne pjē kam pahte ampo itajê mā me pahtcakōc to hajyr xà na ihkaj na, ne ihkēanre, ne quêtPahpām mā ri me pahtcakōc xà te hajyr na impejti.

*Mehcunea te amji kam hapac xà kēn pē
Ipipēn Xà 22.11*

²⁶ Mā mehcunea māneā mā mehkēn xà kēanre kam mepahtpahamti atajê ton to me ipa, kam ajte

cute me to incrà tu. Cwìjrjapê riPahpām te me kam incryc xà to me cumā harkwa to:

“Gapacta ne, ate me ampo kēn tonto prām atajē cunea ton to me apa” hajŷr.

Cwìjrjapê ri pyjê me, me hūmre te me ajpēn caxun jicu, ne pyjêa me ajpēn caxu. Ne Pahpām mā cute me ajpēn to hajŷr xà ita na ihkaj na.
²⁷ Mā me hūmre te me hajŷar ne cute mehkro caxun jicu, ne me hūmrea me ajpēn caxun prāam kam ame ipa. Ne ihtŷj ajpēn caxuw me ampo kēn itajē ton to me ipa, na quē ha Pahpām me ahna mehkēn xà ata to ihtŷj tu, quē ha ame to kēanre ne.

²⁸ Pê Pahpām me cumā amji to ajpē cakrō, mā nee mempar, ne me hahkre pej prām nare. Cwìjrjapê ri Pahpām te me hicu, mācute mehkēn ton xà atajēa me to ihhimpej to ipa. Cwìjrjapê ri jū caxuw cute me ton jicu nare. Mā tee intête me hapackre, mā nee me hūpar nare. ²⁹ Ne cute me ampo kēn ton xà itajēa te ramā me to hipu tu, na ri ihtŷj me ajpēn caxun prāam kam ame ipa. Nemehkwȳ pê, ampo cunea to amji mā ihtūm prām to me ipa. Ne jū wŷr quē mehkēn ton tête me amji jiprō, ne ihtŷj ajpēn jū na me cumā ampo kīn. Mā ihtŷj me ajpēn curan to me ipa. Ne ihtŷj me harkwa to me ajpēn cujtēn to me ipa, ne ihtŷj ame ajpēn māihhēj to me ipa. Ne mehkwȳ te jū mā me ton nare kam, cama me cupē ame ampo to ipictor to me ipa. Ne ihtŷj mehhēj xi to me xwahna to me ipa. ³⁰ Ne ihtŷj ajpēn na mehcakōc kēanre to me ipa. Ne ma ame

Pahpām curê, ne nee me hōpahhi kam mare mā, ahna mehcakōc kēn na me hàhtàt nare, ne me cumā amji to cati prām to pit mā, mehcakōc to:

— Pa ri me acunea jirôa pē icati — hane. Ne ahpŷanre na cumā, cute ampo kēn ton xà jàhtôa ton to, to ipipē to me ipa, ne nee me hūmjê me, menxyrxwŷ impar nare. ³¹ Ne me cupê ampo pejti ton jahkre kēatre, na ri ihtŷj me ampo kēn pit ton to me ipa. Ne neecute mehcakōc xà to mehcakōc atajê na, me amji par nare. Ne ihtŷj mehkwy to me hâprê to me ipa, ne nee me cumā jūm caprī xà nare. ³² Ne ramā cute me hajŷr catêjê caxuw Pahpām te me to ihhimpej xà ton, mā cute ahna mehhōc ne me hahkre pej, ata jarēn xà te:

“Por ampo kēn ton to me ipa atajê ri mehtycxà,
ne nee Pahpām cahê na ame ipa xà nare.
Ampo na?

Quê ha ihtŷj mehkên mā me cumē” hajŷr.

Na me cumā hahkre pej cakrō, mā ihtŷj cormā me ampo itajê ton to me ipa, ne mehkwy me, me ajpēn mā:

— Ate me ampo kēn ton itajê kôt, imā meapeaj to me apej — hajŷr to me ipa.

2

Cute me to kēn jahpan xà na Pahpām mā me hāmjōr xà

¹ Ÿhŷ me ikwŷ, ca ihhêaj to mehkên itajê na me harēn pa, ne nee me amji mā harēn to:

— Jūmjē itajē kēanre, ne pa nare, nee quêt ikênnare — hajŷr nare. Ampo na? Ca ihhêaj to hanea ne me akên itajéa ton to me apa. Cwŷrjapê ca atŷj ate me amji jarën xà ata tome caa, me amji curê capa. ² Ne me pamā, quêt catyt kam Pahpām te ipa na hahkre pej. Na quê ha catyt kam mempej catêjê me, mehkên catêjê to ajcapô, ne mempej catêjê impej mā me cumē, ne mehkên catêjê mā:

— Ramā ite me amā ampo kēn jarën, ne me amā ihcawpa, ca mānea mā ate me ton, na wa ha me akên mā me amē — hane.

³ Ne me ca, ca ha ate catyt kam me apa nare na, nee ca ha me jūmjē kēn jarën pa, ne me harēn to:

— Jūmjē itajē catyt kam me ipa nare, ne mehkêanre, cwŷrjapê quêt ha Pahpām mehkên mā mecumē — hajŷr nare! Ampo na? He ate me hajŷar ne me akêanre ita kam, ca ha nee Pahpām te ato kēn xà ita pê jū kam atêm nare. ⁴ Ne ca ihhêaj to me anō garkwa to:

— Pahpām pej ne hâhcaprī, cwŷrjapê quêt ha nee ite ikên ton itajê jahpan xà na ikên mā imēn nare — hajŷr nare! Ampo na? HePahpām jâhcaprī na ri incaca xà amji mā ampeaj ne hapoj to ipa. Na quêt nee akên mā amēn pyrentu nare, ne ihtŷj hipêr amji mā ampi ne akôpîr to mō, ca ihhêaj to akên ton jicu, quêt ha nee akên mā amēn nare.

Quêt ha Pahpām me pajapêna xà jahpan xà na me pamāamgō

⁵⁻⁶ Ne quêt ha jū caxuwPahpām te me pahcukij, ne me pahto ipicokjêr xà jō amcro cato, quêt ha

incryac kam, ahpÿanre na mehk n cat j  k n m 
 me cur , mehk n jahpan x  na. Na ca ha me anë
 te akr  k anre, m  Pahp m j hc pr hti te me
 am  me ak n itaj  cawpa cakr , ca ha m nea m 
 ak n ton to apa na, ca ha me ca ram  amji caxuw
 Pahp m m  encryc to apicam n to me m . Ne
 ahp nre na pj  kam, cute ampo ton to me ipa
 x  na Pahp m te me h mpun, ne me hahkre pej
 x  ataj  k t, qu  ha me cum  h mj r to m .
⁷ Ne por catyt kam, cute amji kam me hapac
 x  impejti to me ipa kam me to incr  ataj  ri,
 Pahp m m  me amji cajrēn to me hane he:

— Me ij  Inx , ca ha ca me ito me icati, ne
 ipejti na meijar . Ne nee j mj  te me ito icati,
 ne ipejti na meijar n na im  me to pr m nare.
 Wa cama acah  na me ikr rohn tti na me amji
 to pr m — hane. Ataj  m  qu  ha Pahp m meht r
 rohn tti m  na me to, m r qu  cah  na me ipa
 rohn tti m .

⁸ Ne mehkw  te nee me haj r nare, ne
 mehk nto pit m  me amji kampa. Ne cute ampo
 ton to me amji cajpuaw x  ataj  to pit m  me to
 me ipa. Ne ma ame catyt kam ampo pejti ataj 
 caca, ne ampo cupan x  k n ataj  to pit m  me
 amjjah t to me ipa. Ne cute me haj r cat j ,
 qu  ha Pahp m me kam incryac kam, me ahna
 cute mehk n ton ataj  to iht j tu. ⁹ Ne por pj 
 cunea kam me ampo k n ton to me ipa ataj ,
 qu  ha me amji pupun x  k anre to me amji
 pupu. Qu  ha xa mam me cup Juta cat j  me
 amji pupun x  k anre to me amji pupu, jir  p 
 qu  ha corm  mehcahkrit ataj  haneane me amji
 pupun x  k anre to me amji pupu.

¹⁰ Ne quêt catyt kam, cute me amji kam hapac xà impejti to me hâpêñ to me ipa atajê, quê ha Pahpâm me cumã ampo pej pit gõ, ne me cumã harkwa to:

— Wa ha me acati na me ato, ca ha mehcunea kammare mā me acatia to me acati, quê ha me apupu, ne mehcunea me apejti na me gahkre pej. Ne wa ha me amã icarïcti gõ, quê ha neehipêr me amã ampo hûpa nare — hane. Quê ha mam me cupê Juta catêjê to hane, ne hapu na mehcahkrit to hanea.

*Pahpâm mā pjê cunea kam ampo krîxâre
cunea pipênpit*

¹¹ Ne Pahpâm pjê cunea kam, mehcunea to amji kam hapacxâ to ajpêñ pit. ¹² Ne mehcahkrit pê Pahpâm te me to ihhimpej xà jahkre kêatre. Ampo na? Nee me cumã Mojxe xwÿ jõ kâhhôc hamreare. Cakrô, hôtpê me caxwâm pêcute amji to me ihhimpej xâa kôt, hajÿar ne, nee ihkôat me ipa nare. Na quê ha ihtÿjPahpâm, cute mehkên ton jahpan xà na, mehkén mā me cumë. Ne pê rÿ pêa mā me cupê Juta catêjê, Pahpâm te me to ihhimpej xà jahkre pej cakrô, nee me to amji japackre nare, ne ihtÿj mehkên xà cunea ton to me ipa. Jahpan xà na quê ha Pahpâm me cumã harkwa to:

— Me amã, ite me ato ihimpej xâcunea na, ijahkre pej cakrô, ca nee me ito amji japackre nare, cwÿrjapê wa ha Mojxe xwÿ jõ kâhhôc kam, ite me ato ihimpej xà atajê kôt, me akam icryc xà kéanre to me atoapê — hane. ¹³ Ne nee mā catyt kam jûmjê atajê te meMojxe xwÿ te me

to ihhimpej xà cunea jahkre pej xà atajê kôt, Pahpäm te jūmjê atajê na amji caxàr nare. Ne quê ha xa me hahkre pej, ne ihkôat cute amji kam me hapac xà to me hâpén to meipa na, quê ha Pahpäm cormä jūmjê atajê na amji capa.

¹⁴ Quê ha mehcahkrit te Mojxe xwÿ jõ kàhhôccukwa kam me Pahpäm te me to ihhimpej xà jahkre pej nare cakrô, ne amjia kôt me caxwäm pê, me hĩa kam cute amji kam me hapac xà impejti ton to me mõr na, quê ha ihhêj ne ramä me kam, me caxwäm pê Pahpäm te me to ihhimpej xà ata kôt ame ipa. ¹⁵ Ne quê ha catyt kam, cute amji kam me hapac xà impejti ton to me ipa atajê, quê ha ramä caxwäm pê Pahpäm te me to ihhimpej xà na me harë. Ne quê ha hanea ne ampo pej to, ne ihytj ahna amji jarën to:

— Wa ite ampo pejti ton — hane. Ne hanea ne jûm te cute ampo kên ton na hõmpun narekam, me taa ahna amji jahkre pej, ne ihytj amji mä:

— Mä ajte, ite ampo kêanre itaton — hane. Hajýr xà ita ihytj caxwäm pê cumä Pahpäm jarkwa na harë.

¹⁶ Hõhõ, pom wa ite me amä ijûjarën xà toijûjarën xà ita kôt, quê ha jû caxuw me pajõ Pahhitî pê Jeju Crixtô, Hûm jarkwa kôt me pahcunea cukij, ne me pahto ajcokjê. Ne cumä me pahtcaxwäm pê pahte amji kam me pajapac xà cunea jahkre pej, cwÿrjapê ri hân ne catyt kam me pahto ajcokjê.

*Cu ha nee jûmjê jirôa pê me pampejti na, amji
to mepajàmnän nare
Roman 3.19-20*

17 Ne wa ha ita caxuw Pahpām na mehkwy kam me apēJuta catējē mā, wa ha ita na ihhōc. Pom ca meapē Juta catējē me amji to me gāmnān to:

— Me ipē Juta catējē, cwyrjpē ri Pahpām mā jūmjē atajē jirōa pē me ikīn. Ne pē Pahpām me imā Mojxe xwȳ jō kāhhōc kam, cute me ito ihhimpej xà cunea gō, ne wa ite me Pahpām te me ito ihhimpej xà pupun, na ri me imā amji jahkre pej. Ne me ite Pahpām te me ito ihhimpej xà cunea to amji mā me hajȳr to ipa, cwyrjpē quē haito impejti ne — hane. **18** Ne me amā Pahpāmte ampo ton xà na amji mā me ato prām xà ata na hahkre pej. Ne ramā ate me hō kāhhōc to hahkre, ne me amā catyt kam, ate me ampo pej pit ton xà na, amji mā me capi na, me amā amji jahkre pej. **19** Na ca atȳj me amji jarēn to:

— He me ipē hāhcujro xà pyràac, na wa itȳj awcapàtkō pīn, jūmjē impejti xà ata wȳr me hajo to me mō. Ampo na? He jūmjē itajē pémento tūm pyràac, ne nee catyt kam cumā Pahpām te me toihhimpej xà impejti ata jahkre pej nare, na wa itȳj amji kōt me to mō. **20** Ne me ipē, mehkà te amji jahkre kēt catējēatajē mā, amji jahkre pej japōj catējē. Ne hanea ne me ipē ahkrare mā ampo to hahkrecatējē, mār quē catyt kam me ipa — hane. Ne caame amji caprȳ jarēn to me apa. Ca hanea ne me amji jarēn to:

— Ampeaj kam ri ramā meimā Pahpām te me ito ihhimpej xà cunea jahkre pej partu, ne ite me ampo cunea jarēn xà atajē pē ampeaj kam, ne nee ihhēj xi nare — hane.

²¹ He pom me apê me cumā ampo to hahkre catêjê ita? Ne mēr ampo na mā ca ajte nee me amji mā ampo to hahkre nare? Ne ca me hapackre to:

— Nee ame gâhkij nare — hajyr cakrō, mōrmō ca atyj me cuxà me ahkī. ²² Ne me hūmre japackre to:

— Ca ha nee me aprō kaj na, ahti na, jūm cahāj caxunnare — hane. Ne hanea ne pyjé japackre to:

— Ca ha nee me apjē kaj na, ahti na, jūm xūmre caxun nare — hajyr cakrō, mōrmō caatyj ate me cuxà ahti na jūm caxun. Ne cama apu pahpām cahàc kreka caca cakrō, mōrmō ca atyj hûrkwa mā me acjēj, ne kam ampo to me cupē ahkī. ²³ Ne ca me amji jarēn to:

— Pê rŷ pêa mā Pahpām me imā cute me ito ihhimpej xà gō — hajyr cakrō, mōrmō ca atyj me cuxà, ate harkwa jirō pê me apym, ne me cumā ihpahàm catia ton to me apa. ²⁴ Ne pê Pahpām jôkâhhôc ramā me ato hūjarēn to hane he:

“Me apê Juta catêjê pê Pahpām na mehkwÿ.
Ne me amā cute amji kam hapac xà jahkre pej cakrō, ca nee ihkôt me hakop, ne me ton nare.

Cwyrjapê ri mehcahkrit atajê ihytj me akôtPahpām japrý to mehcakôc kēanre to me ipa” hane.

²⁵ Ÿhÿ, ipê Pawrō, ne ipê hanea ne Juta catêjê kwÿa nō wa. Cwyrjapê ri imā pahte amji kam

me pajapac xà cunea jahkre pej. Ne pê rỳ pêa mā Pahpām me panquêtjê mā harkwa to:

“Me apê itekjêa na, cute me gahkre pej xà na, ca haamji mā me apy kà kwì kryjre ne me hakep, me akra xǖmremea mā” hane.

Cu ha me Pahpām te me pahto ihhimpej xà cunea kôt me papa, ne hanea ne amji mā me pampy kà kwì jakep, ne ahnaa cu ha me Pahpām cajpuaw, ne cumā me papê Juta catêjê impejpit, ne me papê mehwìya. Nämri cu ha pahte cama me amji kà kwì jakep, ne nee amji mā me Pahpām te me pahto ihhimpej xà kôt me papa nare na, jū wyr cu ha Pahpām cajpuaw. Ampona? Pahpām mā pahte cama me amji kà kwì jakep, ne nee cute amji kam hapac xà kôt me papa nare ita kôt, cumā hamreare. ²⁶ Quê ha jūm pê Juta catêjê nare, ne nee amji pê ihkà kwì jakepnare cakrō, ihytj Pahpām te me to ihhimpej xà kampa, neihkôt ipa na, quê ha Pahpām mā cupê ramā cute amji mā mehkà kwì jakep atajê nōa, ne cupê hō tekjêa. ²⁷ Cwì̄rjapê quê ha mehcakrit atajê me anaihcakôc to me hane he:

— Por Juta catêjê atajê mäihkàhhôc kam Pahpām te me to ihhimpej xà cunea jahkre pej, ne mempy kà jakep cakrō, mā ajte nee kam me hapac, ne ihkôat me ipanare — hane. He me cupê Juta catêjê nare, pê nee mempy kà kwì jakep nare cakrō, ihytj Pahpām te me to ihhimpej xà kôt me ipa, atana ri me Pahpām cajpuaw.

²⁸⁻²⁹ Ne mēr hōhō, me pahkà kwìjakep ata me, pahte amji kam me pajapac xà to me pahte

amjipyràc xà atajê kôt, Pahpäm mā hamreare. Ne quêt, porPahpäm Carõ Pejti kôt, Pahpäm te me pahto ihhimpej xàa kôt me papa na ri cumã impej, ne cumã me papê mam, mehkwy pê Juta catêjê impeaj. Ne quê ha pjê kam me hümre me pahkà jakep nare na me pahpupu, ne nee amji mā, me papê Pahpäm kôt meipa catêjê na me pahto hajýr nare. Ne Pahpäm nare, quêt cumã me papê mehkwyà, na quê ha taa me pahto ihcakôc to impejti ne.

3

*Jū wýr quê Pahpäm me pahnō mā ihhéj
Roman 9.4-5*

¹ Ÿhý me ikwý, ca ihhéaj to Juta catêjê to ite me amã icakôc xà ita kampa, ne nee ca me anõ amji mā garkwa to:

— Mér jū na xà caxuw mā me cupê Juta catêjê? Ne mehaprÿ pê Juta, ne jū na xà na mā amji mā mehkà jakep? Imã ihhéj ne Pahpäm te mam me to ihhimpej xà itajê kôt hamreare — hajýr nare.

² Ampo na? Por cute mencaca xà to me amji pyràc xà itajê cunea impej pit. He Pahpämpê ramã rÿ pêa mā amji mā me capi, ne me cumã haprÿ ita gõ, ne mecumã cute amji kam hapac xà cunea pê harkwa ita gõ. Ne ihkôt me cumã:

“Ca ha ite me amã ijarkwa jirêñ xà itajê cunea to, ma me amji jahôt to me apa, ne ma me to amji kampa, ne ihkôat me apa” hane.

³ Mā mehkwȳ kwȳa te ihhēj ne, nee mempar nare. Ne mehkwȳ nee me harkwa to mehcakōc xà na me amji par nare ita kam, xà ajkiPahpām te hajȳar me caxuw, ne ampo na ihcakōc xà to, ne nee amji jarkwa na amji par nare? ⁴ Hāpà! He Pahpām catyt kam ihkrī, ne ihhēj xi nare, ne ihytȳ mehcunea hēj xi xà jipōc ri harkwa na amji kampa. Ne pê ramāry pêa mā Pahpām jō kāhhōc kam, cute me to hūjarēn to hajȳr he:

“Quê ha jūm te, Pahpām te apu ihhēj xi na harēn na, quê ha ramā mehcunea mā apu ihhēj to ipa na me hahkre pej.

Quê ha cute catyt kam me Pahpām toihcakōc na, quê ha ramā mehcunea catyt kam, cute to ihcakōc na me hahkre pej” hajȳr.

Ihcunea na Pahpām pejti, na ri ma amji tête amehkēncatējé curê

⁵ Mā mehkrā kēn catējē kwȳ me to hūjarēn xà impejti kaj na me to hūjarēn to:

— Wa ityj Pahpām kīnte ampo kēn jikōtti cunea ton to ipa, mār quê ahna me ipupu, ne cormā me Pahpām caca xà me, itekjē to me ajpēn, ne me hōmpu, ne amji mā me ijarēn to: “Jūmjē itajē kēanre, ne Pahpām ri quêt impeaj to impej” hane. Ita kam, jū mā quê, ne ajte Pahpām ite me ikēn xàton ita kôt me ito tȳj tu? He me icaca xà kēanre ita kôt, ramā mehcunea te me Pahpām pejti na me hahkre pej. Ne ite me hajȳr xà ita kam, ihhēj ne nee Pahpām catyt kam me ito impejti nare — hane. ⁶ Ne por jūm apu hūjarēn to hajȳr to mō ata kēanre. Ampo

na? He Pahpām ri quêt catyt kam ipa. Ne quêt catyt kam ipa nare ita kam, jū mā quêt, ne ajte pjê ita kam ajpēn pê mehkēn me, mempej to caprār pa?

⁷ Mā mehkrā kēn catêjê kwȳ hanea ne me hūjarēn to:

— Wa ityj Pahpām kīnte ame ihēj xia jarēn to me ipa, mā me ikampa, ne me Pahpāmcakōc xà me, me icakōcxà to me ajpēn, ne me amji mā me harēn to: “Pahpāmcakōc xà ri quêt impej” haneita kam, jū mā quêt, ne ajte Pahpām me ikēn māme imē? He me icakōc xà hēj xi xà ita kam, ramā mehcunea te me Pahpām pejti, hēj xi nare na me hahkre pej — hane. ⁸ Ne mehcakōc xà to cute me hajȳr xà na impej nare. Mā mehkrā kēn kwȳa mehcakōc xà to:

— Hā, cu ha pahte amji kam me pajapac xà to me kēanre to me papa, mār quêt ihkēanre ata kōt, me Pahpām jāhcaprīhti na me hahkre pej — hane. Ne Pahpām mā mehcakōc xà te hajȳr na ihkaj na. Ne hanea ne ramā mehwȳa kwȳ nō te ito ihcakōc to hajȳar. Ne ihytj ame ito ihhēj to me ipa. Ne cute ame ito ihhējjahpan xà na, quêt ha Pahpām ame to kēanre ne. Ne mehcakōc xà kēanre te hajȳr catêjê ri, ihytj mehkēn mā me hār xà.

*Nee pjê ita kam jūm pê catyt kam ipa catê nare
Carati 3.11-22*

⁹ He xà ajkī mehcahkrit atajē jirōa pê, me cupêJuta catêjê mā me cute amji kam hapac xà impej? Hāpà! He Pahpām mā mehcunea pipēn pit. Ampo na? He mehcunea ihytj ajpēn jīkjē

na mehkênton to me ipa. Ne ramā mehcunea te ajpēn jïkjê na, cute mehkêñ ton to me amji pyräc tu, ita kam, jū mā quê me, ne mehkêñ ton to me ipa jicu, ne me to hapactu? ¹⁰ Ne pê ramā ihkâhhôc kam Pahpäm jarkwa me to hûjarëñ to hane he:

- “Pahpäm mā, nee jūm te ampo pejti ton nare.
- ¹¹ Ne nee jūm Pahpäm na hàhcukjér, ne catyt kam cumā ipa jahkre pej nare.
- ¹² Ne ramā mehcunea Pahpäm pê me ipipkjér, ne ihkaj na ampÿa mā ame ipa, ne me ipictor. Na ri nee jūm catât kam, ampo pejti ton to ipa nare.
- ¹³ Ne me harkwa pê ihhéj rûm kre kam, cute me harêt xà.
- Ne mehcakôc xà atajê kro, ne ihkéanre, ne ihytj ihpîn mehhéj xi xà kéanre hapôj.
- Ne mehcakôc xà itajê jàhcurê pêihhéj rûm patti xwa cacô jàhcurê, ne ihytj mehcura.
- ¹⁴ Ne ihytj mehcunea incrôn xà kéanre to mencrôn to me ipa.
- ¹⁵ Ne ihytj me hûjaréan kam me jûm jaxôp, ne mehcuran pyrentu to prâm.
- ¹⁶ Ne por jû ri me ipa xà ata ri, hân ne me hakàñ pê ampo kéanre ahtwÿ.
- Mã me hakàñ pê me cumā amji kîn nare na amehkrî.
- ¹⁷ Ne nee me cumā ajpēn to impejti to mehkrî jahkre pej nare.
- Mã cama ame ajpēn mā, ne ihytj me ajpu.
- ¹⁸ Ne nee amji mā me Pahpäm cupa nare” hane.

19 Hôhõ, pê Pahpãm Mojxe xwìy mã Juta catéjê caxuw cute me to ihhimpej xà jõr to hane. Ne pê Pahpãm te me to ihhimpej xà ita, nee me cupê Juta catéjê caxuw pit mã nare, ne me pahcunea caxuw pê Pahpãm Mojxe mã cugõ. Na cu ha catyt kam pahte me cahyt ne memparna, cu ha pahte me ampo to kên xà atajê na me amji jahkre pej pyrentu. Cwìyrjapê cu nee me pahnõ Pahpãm mã me pajarkwa to:

— He wa nee me ite ampo pejti ton xà itajê na me amji jahkre pej nare. Ne nee hanea ne ite me ampo kêanre itajê jahkre pej nare kam me ton — hajŷr nare. Cwìyrjapê quê ha Pahpãm amcro nõ na mehcunea mã harën to:

— He me amã ite me ato ihimpej xà cunea jahkre pej cakrô, ca nee ate mempar nare, cwìyrjapê wa ha hahpan xà na me ato tŷj tu ne — hane.

20 Ne nee rŷ jû caxuw jûm te, Pahpãm te me to ihhimpej xà kam hapac, necatyt kam ihkôt ipa nare. Cwìyrjapê jû wŷr cu Pahpãm te me to ihhimpej xâa kôt me papa kam me to pancrà. Ampo na? He cu me pajôtpê ampo to mehcupa. Ne jû wŷr quê ha jû caxuw Pahpãm me pamã:

— Ca ijarkwa cunea kôt me apa, cwìyrjapê ri ihcunea na imã me apej pit, na wa ha itŷj ana amji capa — hajŷr nare. Ne por ihkàhhôc kam Pahpãm jarkwa ata, cute cumã mepaxûmre kên na me pajarën xà caxuw ri.

*Jeju te ri Hûm te me pahna amji caxàr na ton
Me Hàpén Xà 17.30-31; Roman 1.17; Pirip 3.7-9;
Carati 2.15-21*

21 Ne ita kam, mõrmõ ca ha me anõ amji mã:

— Pŷhápà, jū mā wa ha ajte me, ne Pahpäm cuna mā meipej, quē me ina amji capa? — hane. He Pahpäm te ita caxuw ajteare mā me pamā, cute amji kam hapac xà intuw ita to hahkre, ne nee Mojxe xwŷ jō kàhhôc kam Pahpäm te mam me to ihhimpej xà kôt me papa xà nare. Ne pê rŷ pêa mā ramā Pahpäm jarkwa jō kàhhôc kam, cute harkwa na mehcakôc catêjê te me ita jarën.
22 Ne Jeju Crixtô pê ri curmā Pahpäm te amji kam hapac xà intuwti ata. Na quē ha jūm krā kēanre, ne ihkên ton jicu, ne Jejua toamji mā ihhimpej to ipa, quē ha Pahpäm cumā:

— Ate ikra to ihcunea na amji mā ahimpej, mā cute me ato amji kritxwŷ, cwŷrjapê ri imā ihcunea na me apej pit. Cwŷrjapê wa ha me ana amji capa, ne nee ate ito kên xà atajê to amji japackre, nehahpan xà na akên mā amēn nare — hane. Ne Pahpäm te, mehcunea te Jeju Crixtô to me amji kritxwŷ atajê cunea na, amji caxâr, atajêpê me cupê Juta catêjê me, mehcahkriticajê. Ne cumā me ipipēn pit, ne nee cumā jūm pê ajteare mā nare. Pahpäm mā mehcunea te, cute amji kam hapac xà to pit mā, amji mā mehhimpej na me to präm.

23 Ne mehcunea hōtpê mehkên ton to me ipa ita kam, quē ha nee me Pahpäm te me cumā cute amji kam hapac xà impejti tohūjahkre xà ata wŷr me cator, ne kam me hâhhuc nare. **24** Mā quêt Pahpäm jâhcapriña na amjia kôt cute me pahte ame to kên itajê to tojnō, ne hicu, ne me pahna amji caxâr, na cu hacpŷa mā meajpēn to ikwŷ nō. Ne ampo na ri cute me pahto hajŷr? Nee mā ampo na nare, Jeju Crixtô te amji to

me pahkritxwŷ, na ri cute Hūm te me pahna amjicaxàr na ton, mā cute me pahna amji caxàr, mā pea me pahkēn catia pê me pahto cator.

Pahpām te me pahkritxwŷ na me pamā Jeju xām

²⁵ Mā Pahpām te catyt kam ipa na me pahte me hahkre pej prāmte ri, cutepjē ita wŷr me pahwŷr ihkra pê Jeju kujahēc, mā iwrŷc. Ne cute amji tome pahkritxwŷ, ne me pahkēn xà mā me paxàr xà atajê cunea mā cute amji jōr, ne pī kamihtyc. Ne pahte Jeju to me amji kwŷ xà ata pê ri, Pahpām te ame pahto kēn xà ata pê, me pahpytar xà. Naquê ha jūm te Jeju pê ihkritxwŷa toihkritxwŷ na amji mā to hajŷr na, quê ha nee ihkēn xà kēanre ata mā hâr nare. Ne Pahpām te, me cumā catyt kam ihkrī, ne impejti na amji jarēn prāmte ri, cute me pahkritxwŷ na me pamā Jeju xām. He pê mamPahpām nee cormā ne, cute ame to kēn catêjê kam incryc tŷj to imprar pyrentu nare. Ne cama ahna me hamā, mār quê ihhēaj to xwŷ mā amjia kôtamehkēn ton jicu, ne hŷrmā me apkjē. ²⁶ Ne ita caxuw Jeju cator xà ata me ajkaam, mā Pahpām mā ihkôt mehcunea te mehkēn jicu pyrentu na me to prām, mār quê me ahna amji capa. He Jeju teamji to me pahkritxwŷ. Ne me pajahpan xà na ihtyc xà ata kôt, cu ha pahte cume māa mā me pahkēn jicu, ne to amjī mā me pahhimpej. Na quê ha Pahpām pejti, ne catyt kam ihkrī ata, me pahna amji capa. Ita na quê ha pjē kam, mehcunea me Pahpām te catyt kam ipa, ne catyt kam me pahtoimpejti na me hahkre pej.

27 Cwȳrjapê cu ha nee me pahnō amji to pajāmnān to:

— Ampo na ri Pahpām te ina amji caxàr? He wa ite, cute ampo cunea na, cute me pamēn atajē ton par, na ri cute ina amji caxàr — hajŷr nare. Ampo na? He me pahte ampeaj kam Jeju pê me pahkritxwŷ na amji mā me to hajŷr xà ata kôt, quê ha Pahpām me pahna amji capa. Ne jū wŷr cu me pahnō pahcakôc xà to hane. **28** He cu nee me pahnō Pahpām te me to ihhimpej xà cunea ton nare. Ampo na? He cu tee ramā ame ton to me hahkre ita kam, jū wŷr quê Pahpām mepahna amji capa. Ne quêt Jeju to amji mā me pahhimpej, mā cute amji to me pahkritxwŷ ata kôt ri, Pahpām te me pahna amji caxàr.

29 Mā ihtŷj Juta catêjê kwŷ kwŷa me hūjarēn to:

— Nee me Pahpām pê mehcahkrit atajê Pām Catinare — hane. Ne cama amehhêj to me ipa. He Pahpām pê hanea ne, mehcahkrit Pām Cati, ne cupê me pahcuneaPām Cati. **30** He Pahpām pyxit peaj, ne cute amji kam hapac xà pyxit peaj. Ne hanea ne, Jeju pyxit peaj to mehcunea te amji mā me hajŷr xà ata kôt, quê ha ihtŷj mehcunea na amji capa, ne amji wŷr me cupêJuta catêjê me, mehcahkrit atajê mea mā me to cuprō. **31** Na quê nee jūm ihcakôc to:

— Mēr hōhō, wa ha nee hipêr ihkàhhôc kam Pahpām te me to ihhimpej xà ata kôt ipa nare. Ampo na? He ramā Jeju te ite ampo ton xà itajê cuneaton par, ijaxà kam — hajŷr nare. He cu ramā Jeju to amji mā me pahhimpej, cwȳrjapê cu ha pahtŷj mehkàhhôc kam Pahpām te me to

ihhimpej itajê, amji mā me hūpahti to me kam pajapac pejti to me papa.

4

*Pê Aprāw Pahpām to amji mā ihhimpej, na pê ahna amjicapa
Carati 3.6-18*

¹ Ne ita caxuw wa ha me amā me iquêt xwȳ pê Aprāw xwȳ kôt harē. Ne pê Pahpām mā, cuna mā hūmre ita pejti, ne catyt kam ajco ihkri. Nejū mā mōrmō pê ajte ne Pahpām cuna mā impej ita hane? He xà pê ajkī Pahpām ampo cunea na cumā harkwa atajê ton cwȳrjapē mā, pê ahnaamji capa? Hāpà! ² Quê hane na mā, quê ha ramā taa amji to hàmnān to:

— He wa amjia kôt ite ampo itajê cunea ton par, cwȳrjapē ri Pahpām mā ipejti na, quê ha ihtȳj ina amji capa — hane. ³ He quê nee amji to hàmnān to hajȳr nare. Ata na pê Pahpām jarkwa jō kàhhōc kam ramā harē he:

“Pê nee Aprāw amjia kôt, hāpēn xà to atajê kôt Pahpām ahna amji caxār nare.

Ne pê kypē Pahpām to amji mā ihhimpej nare, na pê cumāimpej, pê ahna amji capa” hane.

⁴ Ne por jūm apê ata ri, ihtȳj hàmcwȳr xà. Ne jū wȳr quê hō pahhi amjia kôt cama cumā ampo gō. Ne por cute hàmcwȳr xà ton ata, hō tekjēa ri, ne nee mā amjia kôt hō pahhi te cumā hōr nare. ⁵ Ne Pahpām te nee hajȳr nare, ne quêt amjia kôt, cute amji kam hapac xàa na, ihtȳj

cumā me pajapēn nare catējē mā ampo gō. Na cu ha Pahpāmmā me amji jarēn to hane he:

— He wa tee ramā apu ate me ito ahimpej xà ita cunea kôt me ipa to me hahkre ita kam, jū wyr wa ha me to. Cwyrjapē wa ha cama Jeju to amji māme ihmpej, quē ha taa amji to me ikritxwŷ, ne taa me ijaxà kam ate me ito ahimpej xà itajē cunea ton to amā ipa — hane. Quē ha Pahpām me pahto hūjarēn to hane he:

— Ate ikra to amji mā me ahimpej to hajȳr, cwyrjapē ri imā me apej. Ne me apē catyt kam me apa catējē, na wa ha itȳj me ana amji capa, ne nee ate me ito kēn jahpan xà na, me akēn mā me amēn nare — hane.

⁶ Ne pē ramā pahhi xwȳ pē Tawi atajūmjē jakryti na, Pahpām jarkwa kôt, hō kāhhōc kam, me ahna ihhōc to hane he:

⁷ “Jū mā cu ha me, ne ame pajakry?

He pahte Pahpām jarkwa jirō pē me pahpȳm, ne ihkaj na me pahkēn xà ton, mā cute hicu, ne to tojnō, ne ihhur, ata pyrēn ri ame pajakry.

⁸ Por Pahhiti te pahte me ampo kēn ton atajē kôt me pahkōt harēn kēanre nare, ata pyrēn ri ame pajakry” hane.

⁹ He xà ajkī me hakryti xà ita me cupē Juta catējē te amji mā mempy kà jakep catējē atajē mā pit mā? Hāpà! He hanea ne mehcahkrit atajē te amji mā me amjikà jakep nare atajē mā, ihȳj me hakry xà ita. He wa ramā ite me amā Pahpām jō

kàhhôc kam, cute Aprâw xwÿ to ihcakôc to hajÿr na, har n he:

“P e nee Aprâw amjia k t h p n x  to ataj  k t,
Pahp m ahna amjicaxàr nare.
Ne p  kyp  Pahp m to amji m  ihhimpej nare, na
p  cum  impej, p  ahna amji capa” hane.

¹⁰ M r h h , x  p  ajk  Aprâw xwÿ amji m 
impy k  kw  jakep jak n p  m , p  har n
to hane? H p ! He p  amji m  ihk  kw 
jakepxw jrea na, p  Pahp m cum  harkwa to
hane. ¹¹ Aprâw te amji m  ihk  kw  jakep
xw jrea na, p  ram  Pahp m ahna amji capa.
Ampo na? He cute amji m  Pahp m to haj r
cw rjap . Na ri cuteamji k  kw  jakep x  ata
te ram  Pahp m m  Aprâw xw  pejti na har n.
Na p  Pahp m cum  harkwa to:

“Ca ate kyp  ito amji m  ahimpej nare,
cw rjap  ri im  ap  ihh j r m r y j caxuw j m
te ampo to ihcupan nare ata pyr ac.
Na wa ha it j ana amji capa” hane.

Ne p  ram  Pahp m Aprâw te amji m  ihk 
jakep xw jrea na, har n to hane. Cw rjap  ri
Aprâw p , por nee cute amji m  mehk  jakep
nare, ne iht j amji m  me Pahp m to ihhimpej
ataj  cunea xakat. M Pahp m te ataj  cunea na
amji cax r. ¹² Ne hanea ne Aprâw p , cute amji
m  cux  mehk  kw  jakep, ne Pahp m to amji
m  mehhimpej ataj  cunea xakat. Ne x  ajk 
cute amji m  ihk jakep cw rjap  m  cup  me

hakat? Hāpà! He Pahpām to amji mā ihhimpej cwýrjapê rī cupê, por mehcunea Pahpām to amji mā mehhimpej atajē xakat.

Jeju to amji mā pahhimpej xà ita kôt, cu ha me amcwa

¹³ Pê Pahpām Aprāw mā pjê to hūjahkre to hane he:

— Ÿhŷ Aprāw, he pê ca nee ite me ato ihimpej xà cunea kôt apa nare cakrō, ca atyj ate ito amji mā ahimpej, cwýrjapê wa ite ana amji caxàr. Na wa ha amā pjê ita cunea gō, mār ca me atàmxwýmea mā me to ahimpej — hane. Pê Aprāw kampa ne amji mā:

— Pŷhápà, pom cormā ikra nare ita, mā ajte ramā me itàmxwý to Pahpām te imā hūjarēn. Wa ityj cute imā hūjarēn xà itajē na to amji mā hane — hane.

¹⁴ He pê nee Pahpām Aprāw mā harkwa to:

— Ca ha xaa ite amā ihimpej xà itajē cunea to, ne ihkôt apa, wa ha cormā hahpan xà na, amā pjê ita cunea gō — hajýr nare. Ne pê quêt Pahpām cumā:

— Wa ha amjia kôt amā pjê ita gō. Ca ate, ite amāapê pjê ita jō pahhi na ato ijūjahkre xà ata na to, amji mā ahimpej, cwýrjapê wa ha amā cugō — hane. Ne Pahpām me pahto amji kam hapac to hanea, pom quê pê Aprāw to amji kampa he. Ne quêha me pamā ampo to awjahkre, cu ha cute ampo to hūjahkre xà ata na amji mā me to pahhimpej. Cwýrjapê quê ha me pamā cugō. He pahte me Pahpām te me pamā harkwa jirêñ xà ton ata kôt pit mā, me pamā cute to hūjahkre xà ata jōr nare. Quê

hane na mā, cu mempar nare itakam, jū wyr cu ha me cupê cupy. ¹⁵ Ne quē ha jūm mā Mojxe xwȳ jō kāhhōc kam Pahpām te me to ihhimpej xà jahkre pej cakrō, neeme ton nare, quē ha ihytj Pahpām ahna kypē kam incryc nare. Quē Pahpām jō kāhhōc kam, cute me to ihhimpej xà ita hamreare na mā, quē nee jūm hahkre pej, ne kam hapac nare ita kam, quē ha nee me cumā harkwa to:

— Ca ate ijarkwa jirō pē apȳm na ri me akam icryc — hajyr nare.

Aprāw pē mehcunea te Pahpām to amji mā mehhimpej catējē atajē xakat

¹⁶ Mēr hōhō, cu ha Aprāw xwȳ cuxà, me pahte Pahpām to amji mā me pahhimpej na, quē hame pamā ampo pej cunea jōr xà ata caxuw, pē Aprāw mā cugō. Ne me pahte Mojxe xwȳ jō kāhhōc kam Pahpām te me pahto ihhimpej xà atajē cunea kōt me papa nare cakrō, quē ha Pahpāmhàhcapriā kam ihytj me pamā ampo pej cunea gō. Ne mēr ampo na mā quē ha me pamā ampo pej itajē gō? Nee mā ampo na nare. He me papē Aprāwtāmxwȳa, ne me papē hūrāac. Ampo na? He cu pahtyj, cuxà Pahpām to amji mā me pahhimpej. Na ri Aprāw pē me pahcunea te Pahpām to amji mā me pahhimpej catējē xakat, ne me papē mehtāmxwȳa pyrāc. ¹⁷ Ne pē ramā Pahpām, hō kāhhōc kam cormā Aprāw ihkra nare kam to hūjarēn to hane he:

“Imāa, ramā apē me hàhtōa pām” hane.

Pê kampa neihtyj amji mā me to hane, ne amji mā:

“He cormā ikra nare cakrō, mā ahnaa Pahpām te imā me itàmxwÿ jàhtôa to hūjahkre, na quê ha ihytj imā cugō.

Ampo na? He ihytj Pahpāmhacpÿa mā mehtyc to ihtîr.

Ne hanea ne ihytj harkwa kôt ampo amji to ita kam, quê ihytj cormā jûm kra nare ata mā ihytj ihtàmxwÿ gō.

Na wa ityj amji mā to hane” hane.

18-19 Ne por pê Pahpām Aprâw mā ihtàmxwÿ jàhtôa ne to awjahkre ata caxuw, pê ramā ahna caku xej, ne ramā ihweaj to ihwej. Ne amji māa ramācupê jûm tyc, ne cupê ihkra nare ata pyràac, ne hanea ne hixi pê Xarakwÿj ata pê ihkre crâ, ne ramā ihwejtu cakrō, mā ihytj Aprâw Pahpām te cumā ampocunea to hūjahkre ata na hikaj. Ne cute ampeaj kam amji mā Pahpām to ihhimpej, cwyrjapê ri cupê mehcunea te Pahpām to amji mā mehhimpej catêjê xakat. Na ri cute Aprâw cuxà Pahpām to amji mā mehhimpej atajê pê ramā mehtàmxwÿa pyràc. Ne Pahpām te cumā tohüjahkre xà ata, na ihytj cute cumā ton. **20** Ne nee Aprâw xwÿ te jû caxuw Pahpām to amji mā ihhimpej jicu nare, ne nee cuteampo to cumā hūjahkre xà atajê na to amji kam hapac to ipicokjér to ipa to:

— Pypyñ, mõrmõ quê ha Pahpām imā ikra nō gō, nare, quê ha nee imā ihnō jôr nare — hajýr nare. Cwyrjapê ri Pahpām te cute amji mā

toihhimpej xà caxuw cumā carōt jōr, na ri Aprāw te Pahpām pejti na harēn to:

21 — Ampeaj kam apej, ne ate imā ampo to gūjahkre xà atajējōr xà caxuw, ampeaj kam acarōt tȳj, cwȳrjapē wa itȳj ate imā hōr na amji mā ato hane — hane.

22 Pê Pahpām mā, Aprāw te ihhēj ne nee ampo to ihcupan nare, ne catyt kam ipa, na pê hacpȳā mā to amji kwȳ, ne ahna amji capa. Ampo na? He Aprāw tePahpām te ampo to cumā hūjahkre xà atajē na, ampeaj kam to amji mā ihhimpej na pê. Ne pê Pahpām jō kàhhōc kam ramā ita na ihhōc to hane he:

“Ite Aprāw mā ampo to ijūjahkre, mā ihtȳj ijarkwa ita to amji mā ihhimpej. Cwȳrjapē ri imā cupē jūm te nee ampo to ihcupan nare ata, necatyt kam ipa.

Na wa ite hacpȳā mā to amji kwȳ, ne ahna amji caxàr” hane.

23-24 He Pahpām te hō kàhhōc kam Aprāw xwȳ to hūjarēn xà ata, nee māAprāw pit caxuw nare, ne me pahcunea caxuw pê harkwa ita to. Ne por Pahpām carōt tȳjti te hacpȳā mā Jeju to ihtīr ata, pahcunea te to amjimā me pahhimpej catējē caxuw ri. He pahte Pahpām to amji mā me pahhimpej, cwȳrjapē ri cumā me papē catyt kam me papa catējē. **25** Jeju te amji to me pahkritxwȳ, ne me pajaxà kam ihtyc xà mā amji jōr, me pahkēn jahpan xà na. Mā Pahpām te hacpȳā māto ihtīr, mār quē me pahna amji capa, ne me pamā:

— Ate ikra tĩar pê me akritxwÿ ata to amji mã me ahimpej, cwÿrjapê ri imã me apê catyt kam me apa catêjê pit, na wa ha me ana amji capa — hajÿr.

5

Pahte amji pupun kēanre to me amji pupun xà kam mepajakry

Tijac 1.2-4

¹ Me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te amji to me pahkritxwÿ, ne me pajaxà kam ihtyc. Na cu ita kam, amcro ita kam, pahtÿj cute amji kam hapac xà ita na amji mã me to me pahhimpej. Cwÿrjapê ri Pahpãm te me pahna amji caxàr, ne hacpÿa mã hipêr me pahto amji kwÿ. ² Ne Jeju to pahte amji mã me pahhimpej xà ata kôt ri, cutea Pahpãm te amji kam hapac xà impejti ita na me panxôr. Cwÿrjapê cu mânea mã, amjimã me to me pahhimpej ita na. Na quê ha jû caxuw, amcro nõ na, Pahpãm carôt jàhcujro ata to, me pahcunea to impejti ne. Ne me pampejti ata kam, quê ha mehcuneame papê Pahpãm pyràc, ne me pampejti na me pahpupu. Na wa me ijakry mea mã me amcro ita jikaj to me ipa.

³ Ne wa ha hanea ne me pahte me amji pupun xà kēanre xà kam, me ijakry pej pêa mã me ipa. Ampo na? He wa me pahte amji pupun xà kēanre xà ata pîn, hacpÿ ne me pahwÿr ampo cunea na pahte me pajûcanãar kamamji mã me pahprïa ne, me papa xà ata cator na, me imã hahkre pej. ⁴ Ne quê ha Pahpãm me pahte amji pupun xà kēanre ita kam, me pahte

me pajūcanāar kam, amjimā pahprīa na me pahpupu, ne me pamā harkwa to:

— Pom ate amji kam me gapac xà na, ite me apupun ita na ri imā me apej pit — hane. Cu ha me kampa, ne impar xà ita kôt, cu ha cormā cute me pamāampo pejti to hūjahkre xà ata na me hikaj. ⁵ He xà cu ha ajkī ihcaprī na, cormā Pahpām te me pamā ampo to hūjahkre xà ata na me hikaj? Hāpà. He quē ha ihtyj me pahwyr cato. Ampo na? Nee mā ampo na nare. He Pahpām mā me pahkīan to me pahkīn. Cwyrjapē ri cute me pamā Carō Pejti kujahēc, mār quē Carō Pejti itacumā me pahcaxwām pē me pahkīnti na, to awjarē.

Pê me pancwyrjapē Jeju ihtyc mā amji gō

⁶ He ampeaj kam Pahpām mā me pahkīn, na pē cormā me pahkēanre xà ata kam, pē Jeju me pancwyrjapē ty. Pê cu tee me pampejti na ame amji to hahkre to me papa xà ata kam ri, Jeju Crixtō te amji to me pahkritxwy, ne me pahcunea kēn jahpan xà na, me pajaxà kam ihtyc. Ne pē ramā Pahpām mā, cute ihkra tyc na amji mā amcrohyr xà ata hahkre pej, na pē ahnaa hane. ⁷ Ca ha pijamā jūm te mehkwy jahpan xà na ihtycprām ata na me acato? Quē! Ca ha ame hapēe ne ihhēaj tocormā jūm mā me acato. Ne ca atyj ihhēaj to me jūm te ihnō impejti cwyrjapē ihtyc prām ata mā me acato. Hamreare, jū wyr ca me jūm te ihnō kēanre jahpan xà na, haxà kam ihtyc ihprām ata na me acato. ⁸ He me pahcunea kēanre cakrō, mā Pahpām mā me pahkīan to me pahkīn, na ri

cute ihcāmter pê Jeju Crixtô kujahēc, mā me pahcunea jaxà kam ihtyc.

⁹ Ne ita caxuw pī kam Jeju tyc xà ata kōt ri hacpÿa mā Pahpām te mepahna amji caxàr. Cwýrjapê cu ha me pa, me amji mā:

— He Jeju cukwa kam, quē ha Pahpām nee cute ame pahkam incryc xà ata to ame pahkam incryc nare. Ne me pahcukij, ne me pahto ipicokjér xà jō amcrokam, cu ha quêt pahtyj ame papa — hane. ¹⁰ He pê mam me papê Pahpām curê xwÿn. Cakrô mā ihcāmter tyc xà ita kōt, cute hacpÿa mā me pahto amji kwÿ nō. Ne hamre, ita caxuw me papêPahpām jō ikwÿ nō ita kam, cu ha me papê, pom Jeju tyc, ne hacpÿa mā ihtîr ata na cu ha me, ne me ty, ne hacpÿa mā me pahtîr, ne Pahpāmcahê na me pahtîr rohnÿtti mā na me papa. ¹¹ Jipy me pajō Pahhiti pê Jeju Crixtô te hacpÿa mā me pahto Hūm jō ikwÿ nō ita kam, cu ha me pajakrya to me pajakry.

Pê Atāw me pahcunea me pahkén mā me pamē

¹² Ne ca ihhéaj to me anōa amji cukij to:

— Jū rūm mā ajte me pahkén xà ita cator? — hane. He nee jū rūm cator nare, ne me pahcunea quêttri pê Atāw xwÿ ata pê Pahpām jarkwa jirô pê ihpÿm, ne cute pīxô intête cumān atakrér. Cwýrjapê ri mehkén ata pjê cunea kam ipicràn. Na cu me papê hūràac, ne me pahcunea kēanre, cwýrjapê cu ha me pahcunea me pahtyc pa. ¹³ Ne Pahpām te Mojxe xwÿ mā cute me to ihhimpej xà cunea jarën. Mā cute ahna ihhôc xà ata cumam ri ramā mehcunea kēanre, ne ihyj cute me ampokén jahkre pej nare kam, me ton

to me ipa. Mā Pahpām te, cormā me cumā cute me to ihhimpej xà jōr nare ita kam, jū mā quē me cumān to:

“Ate me ijarkwa jirô pê apȳm, na ri me acunea kēanre” hane.

Pê Crixtô quêt me pahcunea me pampej mā me pajaxà

¹⁴⁻¹⁵ Ne Pahpām te pīxō intête Atāw mān, mā cute ihkrēr, ne ramā me pahcunea kēn mā me pamēn, ne me pamā to hahkre. Ne me pahnō te ihkōtpīxō ata krēr nare cakrō, cu pahtyj me pahte me pahtyc kam me pahtēm, ne me pahtyc to mō. Ne me pahtyc to me pamōr itaa kam, mā ahnaa Mojxe xwýjō amcro kam hàhhuc. Ne Atāw pê me pahcunea mā me pahkēn to hahkre jakàn pê mā ri Jeju Crixtô cator, pjē wyr. Pê cupê Atāw pyràac cakrō, cutenee me pamā ampo kēn to hahkre nare, ne quêt me pamā ampo pej to pit māhahkre, ne cute me pampej mā me pamēn xà wyr ri cator. Ne Atāw xwȳ te amji kam hapac xà kēn ata kōt ri me hàhtōa ne mehtyc, ne mehtyctu. Ne Jeju Crixtô teamji kam hapac xà pejti kōt ri, quêt nee jūm tyc nare. Ne Pahpām te amji kam hapac xà pejti ata ri Atāw tekjē jirōa pê cati. Na quē ha me hàhtōa ne mehtyc xà pê me hūtā. Ne nee cute me hūtar jahpan xà nahàhwyr nare, ne cama me hūtar to ipa.

¹⁶ Ne Atāw te ihkēn xà ton ata kōt ri mehcunea te mehkēn xà jàhtōa ne me ton. Mā Pahpām me cumā:

— Imā me akēanre, na wa ha ityj me acurē mā me amē — hane. Ne quêt Jeju te amjia kōt amji

to me pahkritxwȳ, ne me pajahpan xà na ihtyc xà ata kôt ri, Pahpām mā me pahcunea impej pit. Mā Pahpām me pamā:

— Imā me apeaj, na wa ha me apej mā me amē — hane. Hō, pê amjia kôt, cama me pamā pahte me hajȳr xà ita gō.

Cu ha me Jeju kôt me ampo kên cunea tohjê

¹⁷ He ampeaj kam ri me hūmre pyxit peaj te ihkēn xà ton ata jahpan xà na me hàhtōa ne mehtyc. Ne ita caxuw mam hūmre ata jirōa pê, hūmre nō pyxit peaj pê Jeju ata te ri, quêt ampopej pit ton ata kôt ri me pahwȳr ampo pej pit japōj. Ne Pahpām te me pahcunea mā cute amji kam hapac xà intuw jōr, cu pahte ahna me amji to pōj xà caxuw. Na cu ha me Jeju Crixtō kôt me ampo kên cunea tohjê, ne pahtyj catyt kam me papa.

¹⁸ Ne pom Atāw pyxit peaj te ihkēn pyxit peaj ton xà ata to ri, cute me pahcunea curê mā me pamēn. Ita na ri hanea ne Jeju pyxit peaj te ampo pejtipê catyt kam ata ton, ne cute to me pahtyc pê me pahcunea pytār, mār cu me Pahpām cahê na me pahtīr rohnȳtti mā. Ne hanea ne me pamā cute amjikam hapac xà intuw jōr, mār cu catyt kam ame papa, ne nee ame pahkēn ton to prām to ame papa nare. ¹⁹ Ne pom hūmre pyxit peaj pê Atāw xwȳ, neecute Pahpām jarkwa par nare, ne hirō pēihpȳm, ne cute me pahte me pahkēn ton to me pamā hahkre. Ita na ri Jeju pyxit peaj te Pahpām jarkwa kam hapac, ne hacpȳa mā Pahpām wȳr cute mepahto amji jaxār, mā ihyj Hūm te me pahna amji caxār.

20 Ne pê Pahpām Mojxe xwȳ mā, cute me to ihhimpej xà jarē, pê ahna ihkàhhôc to, mār quē me cahyt, ne cute me ampo kēn ton xà atajē na me amji jahkre pej. Ne ampeaj kam ri ampo kēn jàhtôa to hâhtô, ne cati. Ne Pahpām peaj to impej, ne hâhcaprī catia ita, ma cumā ipicamēn to mō, ne cati. Ne cute to kēn itajē jakren tu, ne hirôa pê cati. **21** Na ri me pahkēn xà pahtyjti atajē cama me pahtyc xà mā me pagō, mā me pahtura ita kam, jū kam cu me pahnō cupê tē. Mā Pahpāmjàhcajrēn, ne hâhcaprīna na ri catyt kam hān ne me pamā cute amji kam hapac xà intuwti jōr to ipa, mār quē ihkōat me pahna amji capa. Ne mepajō Pahhiti pê Jeju Crixtô ata kôt, cu ha hacpŷa mā me pahtfîr rohnŷtti mā na, cahê na ame papa.

6

*Ihhēj ne ramā mam pahte amji kam me pa-
japac xà kēntūm ata tyc*

Carati 2.19-20; 5.24; Epet 4.17-24; 1 Petrô 4.1-6

1 Pahpām jàhcaprīna mā, cu pahte cuna mā me pahkēn ton cakrō, mā ihytjy cormā me pamā ampo pej pit ton to ipa. Na ri ramā mehcunea te me pahna Pahpām jàhcaprīna me hōmpun itakam, xà cu ha ajkī mānea mā me pahkēn ton kam me to pancrà, mār quē Pahpām te me pahtcaprīna hipér me hōmpu? **2** Hâpà! Xà ca ha jūm tyc mā acakôc, quē ha ajkīihtyj akampa? Quê! He jū wyr quē akampa. Ne ramā me papē jūm tyc pyràac. Ampo na? He quē ha me pahtcurê xwȳn pê Xatanaj te akēn mā amēn to

prāmte awyr tē, ne amā akēn ton na awjahkre, ca ha apē mehtyac pyrāc, ne nee kam gapac, ne cumā acakōc, ne ihkôt amji kam gapac, ne ampo kēn ata ton nare. Ata pē ihhēj ne ramā me pahtyc, na quē nee hipēr jūm mepahte ampo kēn ton na me pahton nare. Cwyrjapē cu nee hipēr amjia kōt me ampo kēn ton nare.

Cô kam cute me pahcumrār xà ata pē me pajapac xà kēn jarēt xà pyrāc

³⁻⁵ He ramā me amā, ate mehajyr xà na, me amji jahkre pej tu. Pē cu me pahkēn ton jicu, ne Pahpām wyr me apkjē, ne me Jeju Crixtō pē me pahkritxwŷ na ahna meamji capa, ne pea mehcunea mā to ajpē to harēn to me papa, ita na pē cu me to prām. Cwyrjapē ri jūm te mehcunea kam mare mā cô kam me pahcumrār. Ne me pahna cô pijapŷn ata te ramā me pantête, pahte amji kam me pajapac xà kēn tūm cunea juwahi na harēn. Ne huwahi xà ata pē ihhēj rūm me pahte me pahkēn jarēt xà ata, ne cupê cute me Jeju Crixtō jī jarēt xà ata pyrāac. Ne me pahte me pahkēn jarēt xà ita pē Jeju Crixtō me ajpēn kam me pahpyxit peaj. Na ri cô pē me pajapōj xà ata pē ihhēj rūmcute me Jeju Crixtō jarēt, mā hacpŷa mā ihtīr, ne cator pyrāac. Ne pahte amji kam me pajapac xà to me papintuw, ne catyt kam me papa xà ita te ri ihcunea na me pajarēn xà. Ne ramā Jeju Crixtō kam mepahte me ajpēn hôncō, mā ihytj pahte me pahkēn ton xà nare na me pahtehcajpa, ne ihytj catyt kam me pahtehcajpar to ipa. Pē Pahpām carōt tȳjti impejti to hacpŷa mā ihkra pē Jeju Crixtō toihtīr,

na quê ha me pahtyc jirô pê mā, hacpÿa mā me pahto ihtfir.

Xatanaj nee hipêr me pahto ihhimpej nare

⁶ Ne mam pahte amji kam me pajapac xà tûm kên xakat pê Xatanaj pê me pajõ pahhi, na ri ihytÿj me pahto ihhimpej, cu cumã me apê. Ne Jeju te pî kam ihtyc xà ata me ajkaam, pahte amji kam me pajapac xà tûm kên atato hamre, mär quê Xatanaj nee hipêr me pahto ihhimpej nare. Cwÿrjapê quê hanee hipêr cupê me pajõ pahhi nare, cu ha me pa xwyjê neehipêr cumã me pajapê to mehpräm nare. ⁷ Ca ha ate atyc na, ca ha nee hipêr akên xà nõ ton nare. Ampona? Jû wyr quê jûm ty, ne hipêr ampo kên to. Ne me pajaxâ kam Jeju tyc ita kam, jû wyr quê jûm pê me pajõpahhi, ne hipêr me pahnõ te ampo kên ton na me pahto.

⁸ Ne ramã ihhêj ne Jeju Crixtô kôt ame pahtyc ita kam ramã hacpÿamã ihkôt ame pahtfir na pahte amji mā me to hajyr. ⁹ Ne Pahpäm te hacpÿa mā Jeju Crixtô to ihtfir ita kam, jûñ caxuw hipêr ihtyc xà te to ihhimpej xà nare na, me pamã hahkre pej. ¹⁰ Ne me pahte me pahkên ton jahpan xà na ri ihtyc. Ne ihtyc pyxit peaj, na quê ha nee hipêr jûñ caxuw ihtyc nare. Ne ita caxuw Jeju ihtiar na apu ipa, ne cama me pamã Hûm carôt tÿjti to ajpê, ne harkwa kôt ipa.

Cu ha nee hipêr me ampo kên ton to me papa nare

¹¹ Cwÿrjapê ca ha me amji jarën to hajyr to me apa he:

— Ramā Jeju Crixtô tyc, mā cute me harêt, ata kôt ri ramā cute pahte amji kam me pajapac xà tûm kên cunea jarêt. Cwÿrjapê cu ha nee hipêr pahte amji kam me pajapac xà kên ita kôt ame papa to prãm nare. Ne quêt Jeju Crixtô kam me pahte ajpênhônco, ne ajpêñ kam me pahpyxit peaj, ne cume mää mä pahte Pahpäm cajpuaw xà caxuw ame pahtiar na ame papa — hane.

¹² Cwÿrjapê ca ha nee hipêr ate amji kam me gapac xà tûm ita to me amji mä me ahimpej nare, ne me ate amji mä ampo na prãm xà kêanre ata kôt ame apa nare. ¹³ Ne ca ha nee me anõ akên ton xà nõ mä acukrã xà nõ jahkre, quêt ton nare. Ne Pahpäm mä, ca ha quêt me amji jõr to me apa. Ne Pahpäm te me atyc xà pê me apytär, ne me amä me ate amji kam me gapac xà tuw jõr ata kam, ca ha atyj cumä meamji jõr to me apa. Ne quêt ha me ate catyt kam ampo pejti ton to me apa xà na, me atehcajpar to ipa. ¹⁴ Ne Pahpäm mä, ramä me apê catyt kam me apa catêjê, mä cute me ana amji caxâr. He xà ajkî me amä Pahpäm te me atoihhimpej xà jõr atajê cunea kôt hakop jahkre pej na mä, cute me ana amji caxâr? Hâpâ! He amjia kôt, me akên xà kam, Pahpäm mä me acaprî, mä cute me ana amji caxâr. Cwÿrjapê ca ha nee hipêr amji na ate amji kam me gapac xà tûm kên jamâr, quêt me ato ihhimpej nare.

*Cu ha ampo pej ton to pit mä amji mä me pahhimpej to mepapa
Jowâw 8.34*

¹⁵ Ne ca ihhêaj to me anõ amji jarën to:

— He nee mā pahte me Pahpām te me pahto ihhimpej xà cunea kōt me hakopjahkre pej cwyrjapē mā, cute amji wyr me pahto ipipkjēr, ne me pahna amji caxàr nare, ne ihytj amjiakōt cute me pahna amji caxàr. Cwyrjapē wa ityj Pahpām jarkwa jirô pēipym prām, ne ityj hirô pē ipym — hane. Co he! Acakōc xà ita to hajyr nare! ¹⁶ Ampo na? He ca ha me anō gō pahhi mā amji gō, hamre quē ha taa ato ihhimpej na, me amā hahkre pej pejtu. Ita kōpit na, ca ha me anō te akēnmā amji jōr na, quē ha ihytj taa ato ihhimpej to ipa. Na quē ha gāpēn xà ata jahpan xà na gāmcwyr xà ata pē atyc xà. Nare, ca ha me anō tePahpām mā amji jōr na, quē ha ihytj taa ato ihhimpej to ipa. Na quē ha cumā gāpēn jahpan xà na ana amji capa, ne amji kōat ato, ca ha me atycxà jirô pē, hacpŷa mā atyj me atīr.

¹⁷ Na ca ha Pahpām te me ato impejti xà ita pyrēn me gakryti na cumā me amji jarē. Ne pē mam me ate amji kam me gapac xà tūm kēanre ata, pēajco me ato ihhimpej to ipa. Ne ita caxuw nee cute hajyr nare, ne quēt Pahpām te me amā ampo to hahkre atajē to, ca ha me gī cunea kam, me amāamji kīan kam, amji mā me to ahimpej to me apa. ¹⁸ Quē ha pahhi kēanre te me pajapēn xà kam me pamāquēt ata te ihtyc, quē ha cute me harēt na, cu ha nee hipēr cumā me pajapēn to prām nare. Ita jīkjē na mā Pahpām te pahteamji kam me pajapac xà kēn tūm ata to hamre, na quē hahipēr me pahto ihhimpej nare. Cwyrjapē cu ha pahtyj ame papa, ne Pahpām mā me apē.

Cu ha Pahpām mā me amji jōr to me papa

19 He pê ca mam me akên xà atajê me, ahti na ate me axy kên to me apa xà tûmti atajêa mā, ajco me amji jõr to me apa, ne amji mā me toahimpej to me apa. Ne ita caxuw, ca ha catyt kam, ampo pej tetetti to pit mā me gápén to me apa xà caxuw, ca ha Pahpâm mā me amji jõr to me apa. **20** Pê ca mam ajco me akên to pit mā, amji mā me ahimpej to me apa, nenee Pahpâm mā ampo na prãmti atajê to me nare. **21** Ne m  r ampo pej mā, ca ate amji kam me gapac xà kam me pahpah  mti ata jahpan xà na ate me ipyr? Hamreare! Ne pom ate amji kam me gapac x  ita p   ri me atyc x  . **22** Ne ram   Pahpâm te, ate me ak  n ton jicu x   caxuw me am   car  t jõr. Na ca haita caxuw cum   pit mā me g  p  n to me apa. Cw  rjap   ca ate Pahpâm m   ram   me amji jõr, ne me amji j  rtu, ne cutea ri catyt kam me apa na me aton, ne cup  a ri me g   Pahhit. Ne qu   ha hacp  a m   me ato me atë, ca ha me atë rohn  y  tti m   na, cah   na ame apa.

23 M  r h  h  , me pahk  n m   me paj  p  n to me papa, m   cute me pam   h  mj  r x   ata p   me pahtyc x  . Ne Pahpâm nare, qu  t cama cute mepam   pahtyc nare x   jõr ata p   ri hacp  a m   cute me pahto me paht  r x  , cuha cah   na ame papa rohn  y  tti m  . Na cu ha me paj   Pahhit p   Jeju Crixt   kam me amji h  nco, qu   ha ihy  j me pam   j   caxuw me pahtyc x   nare g  .

7

Jeju te pahte amji kam me pajapac x   k  n ata

*pê me pahpytâr
Roman 10.4*

¹ Ÿhŷ, Jeju kam me ikjéjê, he ca atŷj me acunea te, pom ite me amã cormã ampo jarën xà itajê kam me gapac to kênre nare. Ampo na? He meakwŷa kwŷ pê Juta catêjê, na ri me amã Pahpâm te Mojxe xwŷ mã, cuteme ato ihhimpej xà juwahi ata cunea jahkre pej. Ÿhŷ, quê ha cormã jûm ihtiar na ipa, quê ha ihytjy Mojxe xwŷ jô kâhhôc kam, cute me hapackre xà ita jûm ata to ihhimpej to ipa. Ne jû caxuw ty, quê ha neehipêr Mojxe te me hapackre xà ita to ihhimpej to ipa nare.

² Mêr hõhõ, quê ha pyjê nõ mã cormã impjê ihtiar na ipa, quê hanee amji mã iràn xà na impjê nõ ton nare. Nämri quê ha cute ihtyc na, quê haihtyj me pancaca xà to pahte me amji pyràc xà ita to ihhimpej to ipa jicu, ne ihytjy jûm me hikwa na to tojñõ, quê ha cume hikwa. ³ Nämri quê ha cormã impjê ihtiar na ipa na, quê ha hîxi te iràn xà na impjê nõ me hikwa na, quê ha me pancaca xà to pahte me amji pyràc xàata kôt cupê cahâj xyre ata, ne ihkéanre ne. Nämri quê ha impjê cupê ty, quê ha hakân pê impjê nõ me hikwa na, quê ha nee me pancaca xàa kôtcupê jûm cahâj xyre ata pyràc nare.

Cu ha ita caxuw Jeju pit mã me pajàpêñ to me papa

⁴ Ne me ikjéjê, ate me hajŷar. Ampo na? He Jeju Crixtô kam ate me ajpêñ hôncô ata kam, ihhêj ne ramã ihkôt me atyc. Na quê ha neeMojxe te me ato ihhimpej xà ata hipêr me

ato ihhimpej nare. Ne hacpÿa mā Jeju Crixtô ihtírna ri cupê me gõ Pahiti. Na ca ha atyj cute me amā harkwa to ihcakôc xà itajê cunea na me kampa, ne me cumā apê. Ne por jūm cahāj pê impjéihptyc, mā hipér hikwa tuw ata, quê ha nee hipér impjé tyc ata kam hapac nare. Ne por impjén tuw me hikwa ata, quê ha amji caxuw kam hapac to ipa. Ita na ri me pahte amji kam me pajapac xà te hajÿar. Na cu ha mam pahte amji kam me pajapac xà wej tûmti ita jicu, quê ha nee hipér me pahto ihhimpej nare, ne Jeju quê ha quêt me pahto ihhimpej to ipa. ⁵ Ne pê cormā me pahte amji kam me pajapac xà tûm ata me pahto ihhimpej reria mā, pê cu amjia kôt ajco pahte me amji mā ampo kên ton to prãmatajê ton to pit mā me papa. Ne pê Mojxe xwÿ jõ kàhhôc kam, cute me hapackre xàajco ampo kên itajê ton tête mepamän cakrô, pê cu pahtyj ajco mânea mā me ton to me papa. Cwyrrapê ri me pahteampo kên kînti xà ata te me pahtyc xà mā me pajôr. ⁶ Ne hamre, ita caxuw cumam Mojxe xwÿ jõ kàhhôc kam me pancaca xà ata cuneapê me pahcator. Ampo na? He ihhéj ne ramā ame pahtyc. Ne ita caxuw cu ha me Pahpâm tîar Carô Pejti ata kampa, ne ihkôat me papa, ne nee hipér mepancaca xà tûm jõ kàhhôc kam ihhôc ata to me amji japackre nare, ne pahtyj ame papa.

⁷ Ne mõrmõ ca ha me anõ amji mā:

— He por Mojxe xwÿ jõ kàhhôc kam, Pahpâm te me pahtoihhimpej xà wej ata pej nare — hajÿr na. Co he! Ca ha nee garkwa ita to acakôc to hajÿr nare. Ampo na? He cute me pahto ihhimpej xà ata te ri, me pahte ampo to

mehcupan xà atajê pupun na iton, cu pahte me hõmpun, ne me hahkre pej. Ne cute mepahto ihhimpej xà ata te hũjarẽn to hajŷr he:

— Ca ha nee amji jū na ame ampo kĩn nare — hajŷr. Quêhûjarẽn to hajŷr nare na mā, wa ha hahkre pej nare kam, pa ramā amji mā:

— Wa itŷj me hū na imā ampo kĩn, ata te nee ito ikên nare, ne cormâipeaj — hane. ⁸ Me ajkaam wa ijūpar pyrentu, ne tee ame amji jū na ampo kĩn ita jicu to ame hahkre, ne jū wŷr wa me hicu. Ampo na? Ite amji kam ijapac xà tûm ita, ma ite me hū na ampo kĩn ita na ito, ita kam jū wŷr wa me hicu. Ne Mojxe xwŷ jō kàhhôc te riimā ikên ita to ipipē, wa ite hahkre pej. Quê ha Pahpām nee me pamā Mojxe te me pajapackre xà jõr nare na mā, quê ha pahte amji kam me pajapac xà kên tûm ata nee me pahkēn na me pahton nare.

*Mojxe jō kàhhôc ata ampŷare mā Pahpām pê
ame papana me pajarẽ*

Roman 3.20; Carati 3.23-24

⁹⁻¹⁰ He pê wa icrire naa mā nee Mojxe jō kàhhôc kamPahpām te me pahto ihhimpej xà itajê impar, ne hahkre pej nare. He pê wa ajco ampo kên pit ton to ipa, ne nee kam imā amji kĩn nõ nare. Ne wa ite Mojxe jō kàhhôc kam, cute me pahto ihhimpejxà itajê kam ijapac, ata caxuw wa ite ampo kên ton to ipa ita na amji pupun, ne ahna amji jahkre pej. Ne ihhêj rûm ipê mehtyc, ne imā amji kĩn nare. Ne cu ha catyt kam cute me pahto ihhimpejitajê kôt me hakop, ne ihkôat me papa na mā, cu ha ramā me pamā

amji kĩn. Ne me pamã amji kĩn xà kaj na, pom pahte amji kam me pajapac xà ata cama ajte me pahtyc xà wýr me pajagã.

¹¹ He wa mam itýj, pom Mojxe jõ kàhhôc te ampo kên ton tête imãñ atajê cunea ton to ipa. Mã ite amji kamijapac xà tûm kên ata pê imã ihhêj, ne imã:

— Gapacta ne ampo itajê cunea ton to apa, he nee akêñ nare, ne apeaj — hajýr cakrô, pê cute ipej na ijarëñ xà ata kaj na, iteikêñ itajê ton to ipa itajê ityc xà mã igõ. Na wa ihhêj ne ramã ityc.
¹² Cwȳrjapê cu me pahte Mojxe xwý jõ kàhhôc tetetti, impejti ne ihcuhtacti na me hahkre pej, Pahpãm te ahna me pahto ihhimpej xàa na.

¹³ He xà ajkĩ Pahpãm te me pahto ihhimpej xà impejti ita mã me pamã amji kĩn nare na me pahto, ne me pahtyc xà wýr me pajagã? Hâpâ. Hepahte amji kam me pajapac xà tûm kêanre atajêa te, Pahpãm te me pahto ihhimpej xà impejti atajê kôt, me pamã amji kĩn nare name pahto, ne me pahtyc xà wýr me pajagã. Pê wa mam ikêñ xà ton to ipa atajê te cama ikêñ mã irëñ to mõr na hahkre pej. Na pê wa amji mã:

— Wa ite Pahpãm te intête me cumãñ xà kam ijapac, ne ite ampo kêanre itajê ton na amji jahkre pej. Ne ita caxuw ite mam ite amji kam ijapacxà tûm ita kêanre na hahkre pej, ne hõmpun — hane.

Pê cu mam cormã amji mã me ampo kên capi

¹⁴ Ne Pahpãm Carõ Pejti pññ ri Mojxe jõ kàhhôc kam, cute me pahto ihhimpej xà atajê cator. Ne

Carō Pejti ita te ri catyt kamharkwa kôt me papa xà caxuw, me pamā carôt jôr. Ne pa nare. Ihkñ te ipê hūmre, ne icarôt peacre, na wa ite amji kam ijapac xà tûm kēanreitajê kôt ampo kên cunea ton to ipa. ¹⁵ He wa nee ajte pa icaca xà te ajpēn jîkjéhti ita na amji jahkre pej nare, ne hän ne ikrâ acto tu. He xà wa ha ite ityj imā ampo ton prâmti atajê to? Hâpâ! Wa nee ton nare. Ne ajte imā ampo ton prâm nare, ne imā ihkñ nare atajê, wa ityj to. ¹⁶ Ne nee wa ajte ampo pejti ton to amji kam ijapac to ipa nare, ne tee intête amji mân to:

— Wa ha nee hipêr ampo kên ata ton nare — hajyr cakrô, ityj to, me ajkaammâ Pahpâm te me pahto ihmipej xà, ikéanre na ijarë. Ne ampeaj kam ri cute ijarën na imā hahkre pej. ¹⁷ Wa nee ikên xà ton xà itajê intête amji jiprôn nare na, ramâ imâamji jahkre pej. Ne icaxwâm pê icaca xà kēanre itajê xakat ri hän ne, iteampo kēanre ton xà itajê na imâ awjahkre, wa hän ne to.

¹⁸ He ite amji kam ijapac xà tûmti ita kam, nee imâ ampo pejti ton xà hamreare. Ampo na? He wa te apu ampo pejti ton na amji to prâm cakrô, wa nee ajte amji mä hamär ne ton nare. ¹⁹ He ampo pejti atajê ri imâ ton prâm cakrô, wa nee ajte ton nare. Ne ampo kēanre itajê ri imâ ton prâm nare cakrô, wa ityj to. ²⁰ He wa nee amjia kôt ampo kên ton nare, ne ite amji kam ijapac xà tûmti ata ri, ite ampo kên ton na imâ awjahkre, wa ajte nee intête amjijiprôn nare ne ityj to.

²¹ Hôhô, pê wa mam hane he, pê wa ajco ite ampo pejti ton xà caxuw amji mä capi cakrô, nee ajte ton nare, ne cama amji mä ampo kên

pit capi. ²² He ite amji kam ijapac xà impejti kam ri, Pahpām te me pahto ihhimpej xà kam ijapac pejti xàatajē pyrēn ri, icaxwām pê ijakry. ²³ Cakrō pê wa nee ajte kam ijapac ne ihkōat ipa nare, ne ajco ampo kēn pit ton to ipa. Cwÿrjapê ri ite amji kam ijapac xà ita tuwpejti me, ite amji kam ijapac xà tūm kēanre itaihhēj ne ihytjy apu ajpu. Ne ite ampo kēn tonto ipa ita pê ihhēj rūm, me hacjēn xà pê icator xà nare ata. ²⁴⁻²⁵ Ne wa icaxwām pê ityj Pahpām te amji kam hapac xà kôt ampo pej pit ton to prām cakrō, mā ite amjiton xà itajē kôt hamreare. Pê wa ajco ampo kēanre atajē ton to ipa intête, nee ajte amji jiprōn nare. Ne pê imā amji kīn nare, pê wa pa amji mā:

— Jūm mā quē ha ajte ite ampo kēn ton xà itajē te, ityc mā ijōr xà ata pê ipytà? — hane. Nee mā jūm nare. He me pajō Pahhiti pê Jeju Crixtô te ri ampo kēn cati ita cunea pê ipytà!

8

Quē ha Pahpām Carō Pejti me pahtīr ita na me pahtoipa

Carati 5.16-26

¹⁻² Hamre, ita caxuw quē ha, por Jeju Crixtô kam me ajpēn hôncō to me ipaatajē, quē ha nee Pahpām jūm curē mā mēn nare. Ampo na? He Pahpām Carō Pejti ita te ri Jeju Crixtô kam pahte me ajpēn hôncō na me pahton, ne mepamā pahte amji kam me pajapac xà intuw pejti ita jōr. Me ajkaam, cute mam me pahte amji kam me pajapac xà kēn tūmti ata te, me

pahto ihhimpej xà pême pahto cator. Na cu ha nee Pahpâm kaj na, ampÿa mã cupê ame papa, ne ihkên catia ata mã me pancjêj nare.

Quê ha nee hipêr pahte ampo kên ton xà atajê mepahto ihhimpej nare

³⁻⁴ Ne pê Pahpâm Mojxe xwÿ mã cute me to ihhimpej xà gô atajê cunea impej pit. Cu nee mempar nare. Ampo na? Jû wÿr cu apu amji mã me hamã, neme kampa. Cwÿrjapê ri Pahpâm te me pahna amji ton to:

— Tee ame ite me to ihimpej xà ton to me hahkre ita kam, quê ha nee curê mã cute me mën xà ata pê me amji pytar nare. Cwÿrjapê wa ha mehwÿrikra kujate, quê ha mehkritxwÿ na amji to, ne taa mehkên xà ita pê me hûtà — hajyr. Ne ma cute me pahwÿr Jeju kujahêc, mã cute me hûmrea naamji ton, ne ita ri pjê kam apu ipa. Ne ihytj Hûm te, Mojxe xwÿ mã cute me to ihhimpej xà atajê na, me pajaxà kam amji mã impar kên to ipa nare. Jicu xà kam, nee ampo cwÿrjapê ihtyc prâm nare kam, cupê me pahkritxwÿ te hajyr romã mã, cama cute amji na me hamâr, mã cute me pajaxà kam mehcuran, mã ihtyc. Ata to ri cute me pahkên xà catia ata pê me pahpytar. Ne cute me pamâ carôt jör na, cu pahte amji kam me pajapacxà kên tûm ata kôt me papa jicu, ne pahte amji kam me pajapac xà tuw pejti, Pahpâm Carõ Pejti pîn ajpêr cator ata kôt, cu me papa.

⁵ Ne por mam cute amji kam hapac xà tûm me to ihhimpej to ipa atajêa kôt me ipa. Ne Pahpâm Carõ Pejti quêt me to ihhimpej to ipa atajê ri, ihkôat me ipa. ⁶ Ne quê ha jûm te, cute amji

kam hapac xà tūm ata kôt ipa na, quê ha ihtŷj jū caxuw ty, ne ihtyc tu. Ne quê ha quêt jūm te PahpāmCarō Pejti kôt ipa na, quê ha nee cumā ampo cupa nare, ne ihtŷj ihcarïcti kam, ihtfär na ipa rohnŷtti mā. ⁷ Ne por jūm cute amji kam hapac xà tūam kôt ipa ata pê Pahpām curê xwŷn. Ampo na? He hūpar nare, na ri nee Pahpām te to ihhimpej xà ata kam hapac nare. Ita kam tee apu ihkôt amji ton to hahkre, ne jū wŷr quêapu amji mā hamā ne to. ⁸ Ne por amjia kôt cute amji kam me hapac xà tūam kôt me ipa atajê ri, nee me Pahpām cajpuaw nare.

*Pahpām Carō Pejti ri, me pahcaxwŷn me, me
pajī tîrrohnŷtti mā na to
Carati 4.1-7*

⁹ Quê ha Pahpām Carō Pejti te nee me akam ihkrī nare na, ca ha nee me apêhō tekjê nare. Na ca ha nee mam, ate amji kam me gapac xà tūm ata kôt me apa nare, ne quêt Carō Pejti jarkwa kôt me apa, mār quê me akam ihkrī. ¹⁰ Ne quê ha Jeju Crixtô, Carō Pejti kôt, me akam ihkrī cakrō, quê ha ihtŷjjū caxuw me gī apu ty, me ate Pahpām te me ato ihhimpej xà atajê jirô pê me apŷpŷm cwŷrjapê. Ne me acaxwŷn nare, quê ha ihtŷj ihtfär rohnŷttimā. Ampo na? He ihtŷj Pahpām te me ana amji caxâr. ¹¹ Pê Pahpām Carō Pejti hacpŷa mā Jeju Crixtô to ihtfär, ata ri me akam ihkrī. Ne taa mā quê ha hacpŷa mā, me amā me gī to ihtfär.

¹² Ita kam me ikjéjê, cu ha nee me pahte amji kam me pajapac xà tūam ata kôt me papa nare.

¹³ Nämri ca ha me ate amji kam me gapac xà

tūam kôt ame apa na, ca ha ramāme atyc xà wyr ame pra. Ne ca ha me ate Pahpām Carō Pejti carōt kôt me akēn ton jicu na, ca ha Pahpām cahē na me atīr rohnŷtti mā na, me apa. Ne nee jū caxuw me akēn catia pê, cuhy cati ata wyr me aprar, ne kam me apypym nare.

Pahpām Carō Pejti ri, ihkra na me pahto

¹⁴ Ne por Pahpām Carō Pejti amji kôt me to ipa atajē cunea pê mehkraa to mehkra. ¹⁵ Mēr ampo na mā Pahpām te me amā Carō Pejti jōr? Xà ajkī ate cama me cumā gápēn xà caxuw, nare, ajkī cute me gigēc rēn xà caxuw mā? Hāpā. He cute me ato ihkra xà caxuw ri, cute meamā Carō Pejti ita jōr. Na ca ha atjy Carō Pejti carōt kôt cumā:

— Inxū — hane. ¹⁶ Pahpām Carō Pejti me, me pahcaxwŷn ajkam ihhônco, ne me pamā:

— Me apē Apām Cati kraa to ihkra — hane.

Cu ha jū caxuw, Jeju me, me ajpēan, ne me pampejti ne

1 Petrō 1.3-9

¹⁷ Ne pom hān ne me hūmjē tycjakān pê, mehkra te me hàhcukrēj cwyr xà, ita kópit na mā, cu ha Jeju Crixtômea mā, Hūm te cumā ampo jōr xà to hūjahkre atajē cwa. Cu ha Jeju Crixtô me, me pahcunea te cute amji pupun xà kēanre atajē na ihkōt me amji pupun na, cu ha hanea ne jū caxuw, Jejua kôt me pahcarōt tŷjti, capēnti, impejti kam ame papa. ¹⁸ Ne wa pjē ita kam, pahte me amji pupun xà kēanre kēnre atajē to amjikampa, ne hanea ne ampo pejti to me pajāmcwyr xà atajē me to ajpēn mā hapyre mā. Ne pahte ampo pejti to me pajāmcwyr xà

ata ri, pahte me amji pupun xà kēanre atajê jirôa pê catiato cati. Ne pahte me ampo pejti to me pajàmcwyr xà ata kam, cu ha nee hipêr ampo kên itajê to me amji japackre nare. ¹⁹ Ne pê Pahpäm pjê kam ampo cunea to, itajê pê me hümre me, pryre me, ampo jara me, tep me, ampo cunea. Quê ha ampo itajê cunea ihtyjjü caxuw, Pahpäm te me pahto ipipë xà ata kam, mepapê ihkra na cute me pahpupun na, me pajikaj.

Quê ha jû caxuw Pahpäm ampo cunea to impej

²⁰ Ne mĕr ampo na mă ame amcro ata jikaj? Nee mă ampo na ame amcro ata jikaj nare. He pêmam Atâw xwy Pahpäm cuna mă ihkên xà to, na ri ihkôt ampo cunea kên măhär. Ne nee mă amjia kôt ihkên mă här nare. Ampo na? Pê Pahpäm ramä cute ita ton xà to amji kampa. ²¹ Ne quê ha ihtyj jû caxuw amcro ata na, Pahpäm te ampo cunea ton atajê hacpÿa mă impej pa. Ne cute me pahto ihkra ita kam, quê ha hacpÿamă me pahto impej pa. Me ajkaam, quê ha hanea ne cute ampo cunea ton itajê impej partu, quê ha nee hipêr ihcacu, ne ihkên nare. ²² Ne me pamă, pjê kam ampo cunea kaj xà, mă amră na, hahkre pej. Ata pê ihhêj rûm pyjê mă mehkra xà, mă me ihcajpë ita na măampo cunea kaj xà.

Cu cormă Pahpäm te me pamă me pajî to ipintuw xà ata jikaj

²³ Ne pê Pahpäm mam me pamă Carõ Pejti jõr cakrõ, mă cormă me pahkaj xà, cu me amră, pahte amji to me papintuw xà jikaj xà cahhur

to, pahte me hikaj xà ita kam. ²⁴⁻²⁵ Ne cu me pahte amji mā me Pahpām to hajŷr, ne amji mā me pahpriā kam me hikaj, ne me amji mā:

— Wa nee cormā ite me, por wa me hikaj ata pupun nare cakrō, wa itŷj Pahpām te ampo cunea to impej, ne imā ijī to ipintuw na amji mā me to hane. Cwŷrjapē, wa ha itŷj me hikaj — hane.

*Carō Pejti Pahpām mā me pahcakōc na me pahtehcajpa
Epet 1.3-5*

²⁶ Ne jū caxuw, pahte me hikaj to hicu prām xà ata kam, quê ha Pahpām Carō Pejti pahte me hikaj jicu nare na me pahtehcajpa. He me papē Pahpām mā amji cajrēn jahkre kēatre, cwŷrjapē quê ha Carō Pejti ihytjihcakōc nare kamihcarīcti kam, aracri Pahpām mā me pahcajrēn. ²⁷ He Pahpām te me pahtehcajpa xà pupun pejtu. Ne hanea ne cumā Carō Pejti te amji kam hapac xà jahkre pej. Quê ha Carō Pejti Pahpām te me pamā ampo jōr to prām xà ata na, quê ha me pamā ahwȳ.

²⁸ Me pamā, mehcunea mā Pahpām kīnti, mā cute amji kam hapac xà mā me hacjēn xà caxuw ri, amji mā me capi atajē wŷr ampo kēn teimprar, ne ame to jū mān xà atajē pīn impejti te amji to ipixō, ne me hŷrmā imprar na, me pamā hahkre pej.

Jeju pē me Pahhàkà cati

²⁹ Ne Pahpām te amji mā me pahcapi, ne taa amji mā:

— Pom itajê quê ha me cupê ikra pê mehtō kà pê Jejupyràac, na quê ha me to “Ihàkà” — hane.
³⁰ Ne pê Pahpäm ramã me pahto amji kam hapac xà to amji kampa ata to ri, me pahto amji kampa. Ne hanea ne cute catyt kam me papa catêjê na amjicaxàr, ne quê ha hanea ne me pamã me pahcarôt týjti, impejti, capëntigõ, cu ha me papê hûràac ne kam me papa.

Quê ha nee me pahcurê xwÿn ame pahto jû mân nare

Roman 5.1

³¹ Ne pom Pahpäm te me pamã ampo pejti cunea jõr itajê kôt ri, ramã me pamã Pahpäm pê me pajamär catê na hahkre pej. Heramã Pahpäm me pahcahê na ipa ita kam, xà quê ha ajkî ihtyj ampo me pahtohjê? Hâpà! ³² Ne hanea ne me pajaxà kam, ihkra tyc xà caxuw, cute hõr to xuwcaca nare, ne ihtyj ihtyc mã hõr ata kam, xà quê ha ajkî nee me pamã ihkôtampo pejti itajê nõ jõr nare? Hâpà, quê ha ihtyj me pamã cugõ!

Jû wÿr quê pahte ampo kên ton itajê, cupêcumã me pahkînti ita cahpêrtä

³³ Ne Pahpäm te ri ramã me pahto hûjarën to:
 — He imää, pom itajê pê catyt kam me ipa catêjê, na wa ha me ahna amji capa — hajýr xà ata kam, jûm quê ampo kên na me pajare?
³⁴ He me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô ramã me pajaxà kam ihtyc, ne ihtyc xà ata jipy, ramã hacpÿa mã ihtîr, ne ma Pahpäm jîkjérûm awpôc rûm, me to ihhimpej xà krî xà kam jÿ, ne cumã me pahcajrën to ihkrî. Ata kam, jû mã quêha

ajte jūmjē me papē ampo kēn ton catējē na me pamāhacjē? Quê, hamreare!

Jū wyr quē ampo kēn Pahpām pē cumā me pahkīnti ita cahpērta

³⁵ Me pajō Pahhiti pē Crixtōmā me pahkīan to me pahkīn.

Ne ampo quē cumā mepahkīnti ita tête ihc-ahpērta, quē hicu?

Hamreare, wyr quē ampo ihcahpērta!

Cu ha me amji pupun xà kēanre to me amji pupu, quē ha cormācumā me pahkīn ita na.

Ne quē ihhēaj to ampo te me pahto jū mān xà ata kam, quē ha cormā cumā me pahkīn ita na.

Me papē Pahpām tekjēcwyrjapē ri Pahpām curē xwŷn te ame pahto kēanre ata kam, quē ha cormā cumā me pahkīn ita na.

Quê ha ampeaj kam me pamā prām cakrō, quē ha cormā cumā me pahkīn ita na.

Quê ha me papē hamreare cakrō, quē ha cormā cumā me pahkīn ita na.

Quê ha jūmjē ame pahturan prām toame ipa cakrō, quē ha cormā cumā me pahkīn ita na.

Ne jūm me pahturan cakrō, quē ha cormā cumā me pahkīn.

³⁶ Ne pē ramā rȳ pēa mā Tawi xwŷ Pahpām jō kāhhōc kam me pahto hūjarēn to:

"Me ijō Inxū Cati, he acurē xwŷn acwyrjapē amcro cunea kam me icuran to prām.

Ne me ito ihhēj rūm carà cahàcre hôhti curan xà caxuw, ne ihtyj me icuran prām” hane.

³⁷ Ne xà cu ha ajkī ampo kēn itajē cunea cupate me pajō Pahhiti mā me pahkīnti xà ata to, amji mā me pahhimpej jicu? Hāpà, nee cu amjimā me to pahhimpej jicu nare! He taa mā quēha quēt me pahte ampo cunea tohjē na me pahto!

Ampo quē Pahpām pē cumā me pahkīnti ita cahpērta

³⁸ Ne nee ampo te Pahpām mā me pahkīnti xà ita cahpērhyr xà nare na, me pamā hahkre pej.

Cu ha me pampeaj na me papa, nare, cu hame ty, quē ha cormā Pahpām mā me pahkīn.

Quē ha ampo carō me, cupē jarōti me, me hōpahhi kwȳ atajē nee me Pahpām mā me pahkīnti ita tête mehcahpērhyr nare.

Ne pom amcro ita kam ampo cator ata me, nare, quē ha jūa caxuw, cormā ampocato ata, quē ha nee Pahpām mā me pahkīnti ita tête ihcahpērhyr nare.

³⁹ Quē nee côjkwa me pjē krac ri jūa rūm, ampo cator itajē nō Pahpām mā me pahkīnti ita tête ihcahpērhyr nare.

He nee ampo te Pahpām mā mepahkīnti xà ata tête ihcahpērhyr xà hamreare.

Cu Jeju Crixtō pē me pajō Pahhiti kam pahte me ajpēn hōnco cwȳrjapē, quē ha Pahpām mā mepahkīn rohnýtti mā.

9

Pê Pahpām Juta catêjê mā ampo pej jåhtôa ne cugõ

Roman 3.1-2

¹ Ita caxuw wa ha me amã, me ikwÿ pê Juta catêjê pê Ixaher catêjê to, ite amji cajpérxa na amji jarë. Wa Jeju Crixtôkam ite amji hôncô ita kam, wa nee PahpāmCarô Pejti kôt ame amã ihêj nare, ne quêt ampeaj kam me amã harë. Ne hanea ne icaxwãm pê imã, wa ampeaj kam ame amã amji jarën na, imã amji jahkre pej. ² He me ikwÿ pê Juta catêjê pê me ikwÿa kwÿ, ne nee Jeju to amji mã mehhimpej prãm nare ita kam ri, me hû na ipeacre, ne imã amji kñ nare.

³ Ita kam wa itÿj, pa mencwÿrjapê Pahpām te icurêmã imën ne ito kêanre na, amji toprãm. Ne hanea ne Jeju Crixtô kam ite amji hôncoxà ita pê icapa, ne ampÿamã Pahpām pê ixãm, quêt ijaxà kam me hâhhuc, nemempej mã me hâr na, imã me to prãm cakrô, mã nee Pahpām te me to hajÿr nare.

⁴ Ýhÿ, por me ikwÿ pê Juta catêjê atajê ajteare mã me, ne quêt me ipihho te hajÿr he. Pê ramã Pahpām me to hõ tekjê xà caxuw amji mâme capi, ne me to amji kra, ne me cumãa Carôt jåhcujrohti impejti ata to ajpë. Pê hanea quêt Pahpām ajco Ixaher catêjê mää amji jarë, pê me kampa, ne me ajpën pa, ne hanea ne me cumã ihhimpej xà gõ. Ne pê hanea ne Pahpām me cumã, cute me to amji kam hapac xà to impejti xà to hahkre, ne quêt me cumãa ampo pej jåhtôa to awjahkre. ⁵ Ne menquêtjê xakat pê ihtÿj Pahpām kôt me ipa, atajê pê Aprâw xwÿ me,

Ixac xwì me, Jaco xwì pê Ixaher catêjê xakat. Na ri me ikwì pê Juta catêjê pê mehtàmxwìa to mehtàmxwì. Jirôa pê ri Jeju Crixtô pê Pahpäm kra te mehia na amji ton, ne cupê mehkwyà nō. Na cu hame cumā, Pahpäm pê ri pjê cunea to ihhimpej catêna to pajàmnän to me papa. Ampeaj kam!

Pê Pahpäm harkwa to ihcakôc ata na ihytjy cute amjipar

Roman 2.25-29

⁶ Mēr hõhõ, Pahpäm te Juta catêjê to kênre nare, ne me to hõ tekjê. Mä cute me cumā me to Inxū Cati na amji to hūjahkre xà ata na, nee ajte mehcunea mäihkñ, mä ihkôt me ipa nare. Ne hõtpê mencrêrene ihkôt me ipa. Íta kam, xàajkí Pahpäm te nee me cumā amji ton xà ata na amji par nare? Hãpà! He ihytjy cute harkwa to ihcakôc xà atana, cute amji par. Ne mēr ampo na mä neemehcunea pê Pahpäm tekjê nare? Nee mä ampo na nare. He Pahpäm te nee amji mä mehcunea capi nare, ne hõtpê me pyxitre ne amji mä me capi. ⁷ Ne nee mä Aprâw tàmxwì kwì cunea pê Pahpäm tekjê nare. Ne mehkwyà kwì pê hõtpê Pahpäm tekjê. Ampo na? He pê Pahpäm Aprâw xwì mä:

“He pê akra pê Ixac tàmxwì tàmxwì kwì pê itekjêa to itekjê.

Ne mehkñte akra nō pê Ixamar tàmxwì tàmxwì kwì pê, nee itekjê nare” hane.

⁸ Cwýrjapê ri Pahpäm te amji mā Apräw tàmxwÿ tàmxwÿ kwÿ capi na, cute amji to hüjahkre xà atana. Cute amji mā me capi atajé pê ri hôtekjêa to hõ tekjê. Ne cute amji mā mehwÿ capi nare, ne amji to hüjahkre nare atajépê ri, nee me hõ tekjê nare. ⁹ Ne pê Pahpäm Apräw xwÿ mā ihkra xümrë to hüjahkre to hane he:

“Wa ha jū caxuw hacpÿ ne me awÿr amji jaxà,
quê ha Xarakwÿj pê gixi mā ihkra xümrë
nõ ihpÿm” hane.

¹⁰ Hanea na pê Xara mā ihkra xümrë pê Ixacita ihpÿm, ne ihkà. Ne apuipa, ne Repecakwÿj me hikwa tuw, ne kam ihkra xümrë cumā ajkrut hiahpuro ne ihpÿm. Ne mam ita japry te Exaw, ne hapu na ita japry te riJaco pê Ixaher catêjê quétti, ne cupê me Juta catêjê xakat. ¹¹⁻¹² Pê Pahpäm Repecakwÿj mā:

“Pom hapu na akra xümrë pÿm ita pê quêha
mam ita jõ pahhi” hane.

Ne pê cormã ihtua kam ajwar me harij, ne nee cormã me ampo kên me, impej nõ ton, pê ahna me hõmpun nare cakrô, mā Pahpäm te amjia kôt, amji mäihno ita capi, ne ma apu ihnõ ita caca. ¹³ Ne pê ramã Pahpäm, hõ kâhhôc kam, me ahna amji jarën to hane he:

“Jaco ri imã ihkñ, ne Exaw ri imã kñ nare”
hane.

Hõ, pê cormā ajwar mehpym nare kam, pê Pahpām me ahna amji jarēn to hane, ne pyxit ne amji mā capi.

Quê ha Pahpām mā jūm caprī to prām na, quê haihtyj caprī

Roman 3.5-8

¹⁴ Ne cu ihhēaj to me pahnō amji mā me pajarkwa to:

— He Pahpām te amjia kôt amji mā jūm capi, ne ma apu ihnō ita caca ita kam, imā Pahpām ita nee catyt kam ipa nare — hajyr nare. He Pahpām pejti, ne quêt catyt kam ipa. ¹⁵ Na pê rŷ pêa mā Mojxe xwŷ mā amji jarēn to hane he:

“Quê ha imā jūm caprī to prām na, wa ha ityj caprī.

Nāmri quê ha imā jūm caprī prām nare na, wa ha nee jūm caprī nare” hane.

¹⁶ Pahpām te ihytj mehkwŷ na amji caxàr, ne ma amehkwŷ caca. He xà ajkī me hâpēn xà to me hâpēn to ipa atajē kôt mā, Pahpām te me ahnaamji caxàr? Nare, xà ajkī hûmre ata mā, Pahpām te ahna amji caxàr na to prām na mā, cute ahna amji caxàr? Hâpà! He Pahpām te amjia kôt, hâhcaprīa kam, me ahna amji caxàr. ¹⁷ Ne pê Pahpām, hõ kâhhôc kam ramā ita na amji jarēn to hane he:

“Ñhŷ Paro, itea wa Ejit jõ pjê jõpahhi na axām.
Ne ite gûpar nare me, akrā tŷjti na aton.
Ampo na?

He akôt ite mehcunea mā icarôt to ipipē xà caxuw, wa ite pahhi na axām.

Ne akôat quê ha mehcunea, pjê cunea kamme ijahkre pej" hane.

18 Hajŷr xà ita kôt, cu ha me Pahpām te amjia kôt jūm caprī, ne ahna amji caxàr na me hahkre pej. Ne hanea ne amjia kôt, cute jūm caca xàa to amji tête cumā ihkrā to ihtyj na, me pamā hahkre pej.

19 Ne ca ihhêaj to me anō ita na icukij to:

— Ne mēr ampo na mā quê ha Pahpām jūm mā hūpar nare to, quê ha hūpar nare xà ata kam, jū mā quê ha ajte Pahpām te ahna mēn, mā cuteton ata jahpan xà na, ihkēn mā cumē? Imāa Pahpām tejūm to hajŷr xà ita na ihkaj na. Jū wyr quê ha ajte jūm, Pahpām te amji mā ampo na prām, ne ahna mēn xà ata kaj na ihnō to — hane. **20** Co he! He nee ate Pahpām na me amji cukij xà hamreare! Quê ha pjê te pot ata ihcakôc na mā, xà quê ha ajkī ihtyj jūm te ton catê ata mā harkwa to:

— Ampo na mā ate iton to hajŷr? — hane. He cute amjina cute ton catê cukij xà hamreare.

21 Ne por jūm xūmre pot to ata te ihtyj pjê ata kam, amjia kôt to ipijakrut nehipêj xà. Ne ajteare mā ampo pej pit caxuw, itato impejti ne. Ne ajteare mā cute ampokēn pit caxuw ton ata te, nee cute ton catê na, ihcakôc xà hamreare.

Pê Pahpām rȳ pêa mā amji mā me pahcapi

22 Ata pyràc pej na mā, Pahpām teme pahton xà kam, cute me pahto amjikam hapac xà te

hajýar, pom quê pjête pot to cute amji kam hapac xà he. Ita na mā mehkwý to amji kam hapac to impejti, ne mehkwý to amji kam hapac xà to kéanre. Ne Pahpám mā mehcuneamā carôt tyjti to ipipē toprám, mār quê mehcunea Pahpám te ma apu ampo kên caca atajê na, me hahkre pej. Cwýrjapê ri hàhcapriá kam, cute mehkén ton prâmti ton atajê na me hamâr to ipa, ne jūa caxuw mehkén mā me curê. ²³ Ne hanea ne Pahpám mā mehcunea mā hàhcaprîhti na amji to ipipē to prâm. Cwýrjapê ri cute rý péa mā amji mā me pahcapi, ne me pamâcarôt tyjti jâhcujro impejti ata jôr, me papê hûràac to prâm to, na ri ramâ cute me pahto impej. Na quê ha mehcunea me pahpupu, ne me Pahpám pejtina me hahkre pej.

*Pahpām mā mehcakrit me, me cupê Juta
catêjê atajê caprî*

24 Pahpām te me pahto hō tekjēa prāmte ri, me cupê Juta catêjê kamcute amji mā me pahkwȳ capi, ne hanea ne mehcahkritatajê kam, amji mā mehkwy capi. **25** Pê Pahpām ramā Hôxēj xwȳ pêharkwa na ihcakôc catê ata jō kàhhôc kam, amji jarēn to hane he:

"He por pê mam me cupê me ikwÿ nare atajê,
wa ha ita caxuw me cumã:

‘Me ikwÿ’ hane.

Ne pê mam imã mehkîn nare atajê, wa ha ita
caxuw me cumã:

'Imā me akīnti itajé' hane. ²⁶ Ne por pê wa pjê
ita kam me cumã:

'Nee me apê me ikwì nare' hane, atajê mā, wa ha ita caxuw:
 'Me apê, ipê me Apām tîr rohnìtti mā ata kra' " hane.

Hōhō, pê Hôxêj xwì Pahpām jarkwa na, hō kàhhôc kam, mehcakrit atajê na ihhôc to hane.

27 Pê hanea ne Ixaj xwì Pahpām jarkwa na Ixaher catêjê na ihhôc to hane he:

"Ixaher catêjê jàhtô pê ihhêj rûm côxwa jõ pjênxôm jàhtô cakrô, wa ha me pyxitre ne mehkên pê me hûtà.

28 Wa ha ipê me gõ Pahhiti, ne pjê cunea kam me hâhtô te mehkên ton jahpan xà na, me to ihyj tu ne.

Ne wa ha me mõr pejti kam, ita cwyrjapê mehcunea to hajýr hiahpuro" hane.

29 Ne pê Ixaj xwì hō kàhhôc kam, hanea ne ihhôc to hane he:

"Quê ha me hirôa pê me pajõ Pahhiti carôt tÿjti ata, nee me pamã ihtàmxwì nõ juwahi nare na mā,

cu ha rÿ pêa mā me papê Kríhpôc jõ krí me,
 Kríhcumrârti pyràac,

ne ramã me pajamre tu ne" hane.

Hōhō, Ixaj xwì te harën xà ita kôt, cu ha Pahpām te amjia kôt jûm capi, ne ma apu ihnõ caca ata na me pamã hahkre pej.

Juta catêjê pyxitre te hôtpê Jeju to amji mäihhimpej

Roman 10.1-4

³⁰ He ca ihhéaj to me anõ me harkwa itajê na icukij to:

— Ampo to mä Pahpäm jarkwa na mehcakôc catêjê itajê ame pamä hahkre to präm? — hane. Ÿhý, cute hajýr he. Mehcahkrit atajê, nee Pahpäm wýrme mör na amji to me hahkre nare cakrô, mä ihytj Pahpäm te amji mä me capi. Ampo na? He cute Jeju to amji mä mehhimpej xà ata kôt ri, Pahpäm teme ahna amji caxàr. ³¹ Ne Juta catêjê nare. He Mojxe xwÿ te me to ihhimpej xà kôt, ihytj Pahpäm wýr me ipa na amji to me hahkre cakrô, quê nee jûm hýrmä mör nare. ³² Ampo na? He Mojxe xwÿ te me to ihhimpej xàa kôt ri Pahpäm wýr mehkrâr, ne nee Jeju to cute amji mä mehhimpej xà kôt, hýrmä mehkrârnare, cwýrjapê ri nee hýrmä jûm cator xà nare. Ampo na? He me cumä Jeju pê Pahpäm wýr pry kôt kënti nõ ata pyràac, na ri pry ita kôt me pra, mä mehtôtôc, mä me ajhu. Pom cu pry kôt me pra ne amji mä me parít nare, mä kënti me parë, ita jíkjê na mä Juta catêjê ma apu Jeju curê. Ampo na? He nee amji mä me to mehhimpej präm nare. ³³ Pê Ixaj xwÿ jõ kàhhôc kam, Pahpäm ita na amji jarën to hane he:

“Wa ha Xijâw jõ hâpkàjti cahêna Krîpinkrên kam me ikwÿ mehkrî atajêwýr, jûm kujate. Quê ha cupê pry kam kënti catia pyràc ne jý, ne pry kôt me pra atajê jàhtôa ne mehtôtôc, quê ha me ajhu.

Hōhō, quê ha cute me tohajŷr xà ita kam, quê ha me cupê Ixaher catêjê jàhtôa mā ihkñ nare ne, quê ha ma amehcaca.

Ne quê ha mehkwy te amji mā me to ihhim-pej catêjê atajê, quê ha ihtŷj mempej mā mehpŷm, ne ampeaj kam hûrên me hakry” hane.

10

Pê Pawrô ajco Pahpâm mā mehkwy pê Juta catêjêcajrê
Roman 1.16-17; Carati 3.24-27

¹ Ÿhŷ, Jeju kam me ikjêjê. Imā me ikwŷ pê Juta catêjê kian to kñ. Imā Pahpâm te, pom cormâ kam me hapac nare atajê mea mā, mehkênpê me hûtâr na me to prâm. Ne wa ijõtpê Pahpâm mā mehcajrën to hane he:

— Inxū Cati, ca ha amji wŷr Juta catêjê pipkjêr na me to, quê me apkjê — hane.

² He ampeaj kam wa me amâ harê. Cute amji to mePahpâm cajpuaw prâm to, ihtŷj me cumâ amji jôr to prâm, ne cama me cupê, cute me cumâ amji jôr xà ata cunea jahkre kâtatre, mā ihkaj na ame to. ³ Ne me cumâ Pahpâm te amji mää, me cute amji kam hapac xà jikôtti tûmti to ihcuhtac, ne to impej, ne me ahna amji caxâr na, me cupê hahkre kâtatre. Ne teeamjia kôt ahte ame amji cuhtac, ne ame amji to impej to me hahkre. Ne ma ame Pahpâm te Jeju kôt amji caxuw me to ihcuhtacti, ne me to impejti xâata na me to ihcaca. ⁴ He ihtŷj Mojxe xwŷ jô kâhhôc ata kôt, tee ame amji kên tûmti, jikôtti

atajê to ihcuhtac, ne me to impej to hahkre. Ne Pahpām teramā Mojxe xwȳ jō kàhhôc ata jaxà kam Jeju Crixtô xām. Na quē ha cute amji mā me to ihhimpej catéjéatajê catyt kam, Jejua kôt cute amji kam me hapac xà cuhtacti to me ipa, mārquē Pahpām hō tekjēa na me ahna amji capa.

Pahte Pahpām caca xà intuw ita mā me paxàr xà jahkre kêt nare

⁵ Pê ramā Mojxe xwȳ ampo itajê na Pahpām te amji jarēn xà na ihhôc to hane he:

“Quê ha jūm te, ite me cumā ijarkwa jirēn xà itajê cunea to amji kam hapac to ipa, ne nee jū caxuw ihnō to hapac kêt nare na, wa ha itȳj ahnaamji capa, quē ha icahê na ihkrī rohnȳtti mā” hane.

⁶ Ne jū wȳr quē jūm ita to, quē nee jūm ton nare. He pê mam Mojxe xwȳ, ma kēnti na api, pê kēn po kam Pahpām cumā harkwa jirēn xàatajê cunea na ihhôc, pê cupy ne to wrȳ, ne me cumā cugō. Ne pê cute amji mā Pahpām jarkwa to iwryc xà ita, cumā ihytaj to ihytjy. Ne itakam nare. Xà quē ha ajkī Mojxe xwȳ cuxà, jūm ma JejuCrixtô kôt cōjkwa wȳr api, ne amji mā to wrȳ, cupê me pahkritxwȳ xà ita caxuw? Hāpà! Heramā amjia kôt me pahwȳr iwryc, ne cator.

⁷ Ne hanea ne, nee pjē krac ri mehtyc cahêna Jeju Crixtô wȳr jūm wrȳc, ne cuteto ihtīr xà hamreare. Ampo na? He pê ramā Pahpām to ihtīr ita kam, quēt nee me pamā pahte me cumā

me pahcator xà ita tÿj nare. Ne pê Mojxe xwÿ hanea ne Ixaher catêjê mä:

8 “He ramä me pahcaxwäm pê me pamä Pahpäm jarkwa na,
me amä hahkre pej” hane.

Ne cu ramä Jeju pê me pahkritxwÿ te me pahpytar catê na, me to amji kampa, ne amji mä me harë. Ne harën xà ita to wa hän ne me cumä harën to ipa he:

9 — Ca ha me anõ te garkwa to gûjarën to: “Jeju pê mehcunea jõ Pahhiti” hajÿr, ne acaxwäm pê, ate amji kam gapac xà kam, Pahpäm te hacpÿa mä to ihtîr na amjimä to hajÿr na, quê ha ihtÿj ampo kên kêanre ata pê apytâ, ne ana amji capa — hane. **10** Ampo na? He cu me pahcaxwäm pê Jeju pê Pahhiti to amji mä me pahhimpej na, quê ha ihtÿj Hûm me pahna amji capa. Ne cu ha me pajarkwa to me Jeju jarënna, quê ha ihtÿj Hûm Cati pahkên pê me pahpytâ. **11** Ne pê ramä Ixaj xwÿ Pahpäm jarkwa na, hô kâhhôc kam, Jeju na ihhôc to hane he:

“Ne por mehcunea Pahpäm te me pamä jûm kujahêc ata to amji mä me hajÿr atajê, quê ha nee mehkên pê cute me hûtär nare na, amji naamehcämjî nare.

Ampo na?

Quê ha ihtÿj me hÿrmä cato ne me hûtä” hane.

12 Ne cute harën xà ita ri, pjê cunea kam, mehcunea caxuw impej. Ampo na? He Juta

catêjê me, mehcahkrit atajê pê nee ajteare mā, me cupê ajpēn pê ajropê nare. Ne Pahpām mā me ipipēn pit. Ne cupéa rimehcunea jō Pahhit, ne ihtyj mehcunea te amji tehcajpar xà caxuw, ahna me hâhwyr catêjê tehcajpar to kryjre nare, ne me to impejti. ¹³ Ne pê ramā Jôwer xwŷ Pahpām jarkwa na, hō kâhhôc kam, ihhôc to hane he:

“Por ihkên pê cute me amji pytâr xà na me Pahhit na ahwŷ atajê, quê ha ihtyj me amji pytâ” hane.

Cute me cumā Jeju jarēn nare ita kam, jū wŷr quê amji mā me to hane

¹⁴ Ne jū mā quê ha cormā amji mā me Jeju to hajŷr nare ita kam, cute ihkên pê me amji pytâr xà na ahna me hâhwyr to?

Jū wŷr quê me to.

Ne cormā nee cute me harēn par nare ita kam, jū mā quê ha me, ne amji mā me to hane?

Jū wŷr quê me to.

Ne cormā neecute me cumā harēn, mā cute me kam hapac nare ita kam, jū mā quê ha me, ne kam me hapac to?

Jū wŷr quê me kampa.

¹⁵ Ne cormā nee cute me cumā harēn catê na, me jūm kujahêc nare ita kam, jūmā quê ha jūm me cumā harēn to?

Jū wŷr quê me cumā harē.

Pê ramā Ixaj xwŷ Pahpām jō kâhhôc kam, me cumā harēn catêjê to hūjarēn to hane he:

“Me pamā hūjarēn pejti to me cator xà ita pyrēn ri ame pajakry” hane.

16 Mā Juta catējē mā me hūjarēn catējē cator, ne me cumā Jeju pê me pahkritxwŷ jarēn xà impejti to mehūjarēn, mā cute mempar. Ne nee mehcunea te me harēn par xà ata kôt, amji mā me to hajŷr nare. Ne pê hanea ne Ixaj xwŷ ahna ihhōc to hane he:

“Pahhit! He ihhēj ne nee jūm te ijūjarēn xà ita to amji mā hajŷr nare” hane.

17 Hōhō, cu ha me pahteme Jeju Crixtô pê Pahpām kra, ne amji to me pahkritxwŷita na, jūmjē mā harē, quē ihhēaj to me pahkampa, ne por amji mā me ahna prām catējē atajē, quē ha ihtŷj to amji mā mehhimpej.

Juta catējē mā Jeju jarēn par prām nō tūam

18 He xà ajkī me cupê Juta catējē te me Pahpām kra jarēn kam me hapacnare na mā, nee cute amji mā me to hajŷr nare? Hāpà! Ihtŷj cute me kam hapac, ne cama nee kôt me amji ton nare. Pê Tawi xwŷ ramā ita to, Pahpām jarkwa na, hōkàhhōc kam hūjarēn to hane he:

“Me hūjarēn catējē atajē cakōc xà ata, pjē cunea kam cute me kam hapac xà.

Ne ma pjē jicu xà mā me harkwa ata cator” hane.

19 Xà ajkī Juta catējē te nee me Jeju jarkwa jahkre pej nare cwyrjapē mā, nee cute amji mā me to

hajŷr nare? Hāpà. He cute kam mehapac, ne me hahkre pej, ne me cumã impar prãm nõ tãam na ri, nee cute amji mã me to hajŷr nare. Ne quêt mehcahkrit itajê, ihtŷj amji mã me to hajŷr to me ipa. Ne pê ramã Mojxe xwŷ, Pahpãm jarkwa na, hõ kâhhôc kam, me ahna ihhôc to hane he:

“Ŷhŷ, ipê me Apãm Cati, ne wa ha itŷj jûmjê cahkrit me, krîxâre krâ te amji jahkre kâtatre atajê tehcajpa.

Ne wa ha mehtehcajparxâ ata kôt, ca ha ame hû na mempej mã me hâr ata kîn, ne me kam me acryc na me ato” hane.

²⁰ Ne pê Ixaj xwŷ amji na hâhtât nare kam me ahna, Pahpãm jarkwa na, ihhôc to hane he:

“Por pê nee ame ijapêñ nare atajê pê me imã cato.

Ne pê nee ame ina hâhcukjêr nare atajê mã, pê wa amji to ajpê” hane.

²¹ He pê hanea ne Ixaj xwŷ Juta catêjê na ihhôc to hane he:

“Ne pê amcro cunea kam, Pahpãm tee ajco me cupê Ixaher catêjê jûpar nare, ne ma amehcaca atajê mã ihhêj ne, hû to apê, ne me cumã hûhkra pê, cuteamji wŷr me to ipipkjêr prãmte” hane.

11

Nee mã Ixaher catêjê cunea ame Jeju curê nare

¹ Xà ajkī Pahpām ma amehkwȳ pē Ixaher catējē atajē cunea caca? Hāpà! He pom ipē Ixaher catējē nōa ita? Ne hanea ne me cuxà, ipēAprāw xwȳ tàmxwȳ nōa ita? Ne me iquettī pē Pēnjamī cukwa kam ri, nee Pahpām te amji pē icaca xà nare ita? ² Pahpām nee apu cute mam pjē te amji ton pē mā, amji mā mehkwȳ capi atajē caca nare. He me amā, Pahpām jō kàhhōc kam, Erij xwȳ pē me cumā Pahpām jarkwa to ihcakōc catē ata te ahna ihcakōc xà ata jahkre pej. Ne Erij xwȳ te Pahpām cunaa mā, cumā Ixaher catējē kōt harēn to kēanre to hajȳr he:

³ “Ijō Pahhiti, ramā cute me cumā garkwa to mehcakōc catējē jipej.

Ne hanea ne, ma ame ato amji japackre caca, na
ri curi cute me amā ampo tocaxàr xà atajē
to, cute me hamre tu.

Wa ipyxit peaj ne ijāhhuc, mā ita caxuw ihtȳj me
cuxà, ame icuran to prām” hane.

⁴ Mā Pahpām Erij mā:

“Amāa ri, ca ahte apu apa, ne imā cute hajȳr
nare.

Ampo na?

He cormā imā pjē ita kam, me hūmre te mir te
xet

wa ite amji mā me capi, ne me huwahi, māame
ipa itajē,

ma ame hūm cahàc krekà pē Pahar atacaca, ne
nee amji mā ame hūpa nare,

ne quêt ikōat ame ipa” hane.

⁵ He ita caxuw Pahpām te amji kam hapac xàa na, amjia kôt, hàhcaprīa kam me cupê Ixaher catêjê kwÿa kwÿ capi, ne amji mā me huwahi. ⁶ He xà ajkī cute me hâpêñ xà impejti ton cwÿrjapê mā, Pahpām te amji mā me capi? Hâpà. He amjia kôt, hàhcaprīa kam, cute me capi. Quê ha Pahpām te me hâpêñxà atajê kôt amji mā me capi na, quê ha nee cute amji kam hapac xàa na hàhcaprīa kam amji mā me capi nare.

⁷ Pê Ixaher catêjê amjia kôt, cute me amji kam me hapac xàa na, Pahpām wÿr me ipipkjér to prãm, cute me ahna amji caxàr prãmte, ne neehÿrmā me cator nare. Mā Pahpām te amji mā mencerre ne me capi atajê ri, hÿrmā me cator, mā cute me ahna amji caxàr. Mā ihhêj ne mehcahhur cuneajapactu, ne nee Pahpām te me cumā hâkjér xà ata na, me kam hapac nare. ⁸ Pê Mojxe xwÿ me, Ixaj xwÿ, ajwar ahpÿanre na me hō kâhhôc kam, me ahna mehhôc to hane he:

“Pahpām te me cupê mehkrā kam, me cute amji
kam hapac xà cunea to ihcunī ita na,
mā nee ita kam ihhêj ne me Pahpām kam hapac,
ne me hōmpun nare” hane.

⁹ Pê hanea ne Tawi xwÿ me ahna ihhôc to hane he:

“Pom hān ne ampo pry mā mehhêj ne mehpro,
ne me curē, mā ajhu ita jïkjê na ri
Pahpām te, me hō amji kïnata kam mehkên mā
me mēn na, imā me to prãm.

10 Ne imā ate me cupē mehkrā cunea to ihcunī
na me to prām,
mār quē nee ampo kam hapac nare.
Ne imā mehkēn xà te me hirō pē ihpypȳm tu na,
me to prām" hane.

*Quê ha nee cute me to ihcupan xà itajē mecumā
irohnýtti mā nare*

Me Hápēn Xà 13.46; 28.23-28; Epet 2.11-22

11 He xà ajkī Juta catējē te ampo to ihcupan xà
itajē me cumā irohnýtti mā? Hápà. Quê ha ihytjy
jū caxuw hacpÿa mā Pahpām wyr meapkjē. Mā
Pahpām te mehcahkrit atajē wyr amji toirō, ne
mam atajē jicu. Ne mam atajē te to ihcupan xà
köt, mehcahkrit atajē te ampo pej pit na, me amji
caxàr. Ata kôt quē ha me cupē Juta catējē atajē,
me hōmpu, ne ame hū na mempej māme hār
xà ata kīn, ne ihhéaj to hacpÿa ne Pahpām wyr
me apkjē, ne me amji jaxà. **12** He Juta catējē te
to ihcupan xà atajē jahpan xà na ri, mehcahkrit
atajē te Pahpām pñ, ampo pej pit hapōj atajē
incwyr. Ne quē ha jū caxuw Juta catējē te hacpÿa
mā Pahpām wyrripkjér, ne me amji jaxàr na,
quē ha me hirōa pē Pahpām pñ amji mā me
ampō pej catia ne me to amcwa.

Juta catējē pē pñxō pàr pyràac

13 Ita caxuw wa ha me apē mehcahkrit atajē
mā amji jarē. Ipē me amā Jeju jarkwa na iprar
catē. Ne ite amji kam ijapac xàa na, imā ijapén
xà ita peaj to impej, na wa xwÿ kam to ijapén
nare. **14** Ne wa Pahpām wyr me ato ipipkjér to
imōr xà ita kam, quē ihhéaj to me ikwÿ kwÿa
nō, ame gū na me apej mā me acjēj xà ita kīn,

ne hacpÿamã Pahpãm wyr amji jaxà, mär quê ahna amji capa. ¹⁵ Ne Pahpãm te mehkwÿa kwÿ pê Juta catêjê atajê jicu, ne me apê mehcahkrit atajê wyr ipipkjér, ne me ana amji caxàr, na ca hacpÿa mä ajpën to me gõ ikwÿ nõ. Na quê ha jû caxuw me cupê Jutacatêjê hacpÿa mä Pahpãm wyr me amji jaxà, ne ampeaj kam me hakry to hanea, pom quê ihhêj rûm me cupê me hûkjê ty, ne hacpÿa mä me kôt ne mehtîr, mä hûrên ame hakry ata to, quê ha ame hakry.

Me papê píxô pâr jarê pyràc

¹⁶ Ita caxuw wa ha me amã ampo itajê kôt harên to incri. Quê ha me anõ mä gõ pur kam ampo píxô pâr na, xà ca ha ajkî harê to pit mä gõ tekjê? Hâpà, ca ha hanea ne ipâr kam ihpa itajê cunea togõ tekjê. Mêr hõhõ, he mam me cupê Juta catêjê atajê pê píxô pâr jarê ata pyràac, ne me cupê Pahpãm tekjê, ne mehtàmxwÿ itajê pêpíxô pâr pa atajê pyràac, na ri hanea ne me cupê Pahpãm tekjê.

¹⁷ Ne me apê mehcahkrit atajê pê, ihhêj rûm ahkêt kam píxô pâr te ihcuuhhê, ne cupê jûm te to hõ tekjê nare ata pyràac. Ne por pur kam jûm píxô pâr to hõ tekjê ata, quê ha hõ píxô pâr ata pa kên nõ jakep, ne cumë. Ne ma cute mõr ne ahkêt kam ihnõ xa ata pa jakep, ne pur kam cute hõ píxô pâr pa jakep ata wyr to amji jaxàr, ne cute hakep, ne mën ata jaxà kam tocaxwÿr. Mä cute ahna impÿn, ne ihkat kam mam harê ata kôt ri, ihyjipicamën to mõ. Ita jïkjê na mä, Pahpãm te me apê mehcahkrit to hajÿar, ne cute Juta catêjê kéanre atajê jicu, ne me ana ipyr ne mehaxà kam

amji wŷr me gacjēn. Ca menquêtjê pê pĩxô pàr jarê pyràcti ata kam, atŷj me apicamēn to me mō. ¹⁸ Cwŷrjapê ca ha nee me cupê Juta catêjê pê pĩ pàr pa, mā cute me hakep ne me irēn atajê na ame acakôc kēn nare. Ampo na? He cute me hakep xà ata kôt, nee ate amji to me acati prãmte, cute me hakep nare. Ampo na? He me apêpíxô pàr pa ata pyràac, ne jū wŷr quê pĩxô pàr pa nō harê to ihhimpej, ne harê ri quêt ipàr pa cunea to ihhimpej. Cwŷrjapê ca nee jūmjê jaxà kam me gâhhuc ata to amji to ame acati prãm nare.

Pahte Jeju to amji mā me pahhimpej, na ri me haxàr xà kam me paxàr xà

¹⁹ Na ca ihhêaj to me anō imā garkwa to:

— Juta catêjê itajê jaxà kam me ixām prãmte ri, Pahpäm te me hicu, ne pō mā me cator, wa me haxà kam me ijâhhuc ita kam, mōrmō maramā Pahpäm amehcaca — hane. ²⁰ Ne Jeju to cute amji mā mehhimpej nare cwŷrjapê ri, cute pō mā me cator, ca me haxà kam me axàr. Ampo na? He ate Jeju to amji mā me ahimpej, na ri me haxà kam me axàr xà ata to, ca me amji japackrea ne. Cwŷrjapê ca ha nee cute me ato hajŷr xà ata pyrên amji to ame acati prãm to me apanare, ne quêt cama amji mā me hûpahti to me apa. ²¹ Ne por jūm te pĩxô pàr to hō tekjê ata te ipâr tête kam ihpa kênjakep, ne cute mén ata pyràc pej na mā, Pahpäm te Jutacatêjê kéanre atajê jicu. Na ca ha me guphêa ne. Ampo na? He nee me apê mam Pahpäm na mehkwy pê Juta catêjê atajê nare, ne me apêmehcahkrit. Na ca

ha meapê me hûrâac, ne me akên xà kêanre nõ to, quê ha ihtyj me gicu.

²² Ita na cu ha Pahpâm jâhcaprîhti na me hômpu, ne hanea ne cu ha, cute ampo kên cwyrjapê me to kêanre xà na, me hahkre pej. Ne ate Jeju to amji mã meahimpej catêjê mã ri, ihcunea na Pahpâm pej. Ne ma ame Jeju caca, ne mehkrâ kêanreatajê mã ri, hanea ne Pahpâm kêanre. Quê ha cute me acaprî kam to incrâ ita na, ca ha me apej ita na ame apa. Nämri quê ha cute me acaprî jicu na, quê ha hanea ne, me gicu ne me akên mã me arê.

²³ Ne quê ha hanea ne Juta catêjê te Jeju caca jicu, ne hacpÿa mã cumã me amji jõr na, quê ha ihtyj mehkwÿ mã me haxà. Ampo na? He quêihtyj Pahpâm ita to hane. ²⁴ Me apê mehcahkrit atajê pê ahkêt kam píxô pâr pa, mã cute hakep, ne pur kam ihnõ ata kam hãm ata pyràac. Ne me cupêJuta catêjê atajê pê ri, por cute me píxô pâr pa jakep, ne me ihnõ mã to hãm xà caprâr ata pyràac. Na quê ha to hõ tekjê ata mã hacpÿamã ihwky kam hãm to prãm na, quê ha ihtyj hacpÿa mäihkwÿ kam hãm. Ampo na? Hepi pa ata pê ri quêt ihpaa to ihpa. Na ri hacpÿ mã cute kam hãm xà na cumã ihcacure. Ata pyràac pej na, quê ihtyj Pahpâm hacpÿa mã Jutacatêjê kwÿ mã mehkwÿ jaxà. Ampo na? He me cupê mehkwÿa to mehkwÿ, na quêihtyj hacpÿa ne mehkwÿ mã me haxà.

*Quê ha jû caxuw Juta catêjê cute me amji kam
hapac xà to antuw*

Ruc 21.24; Jowâw 10.16; Carati 3.22

25 Ÿhŷ me ikjêjê, ca ihhêaj to me anõ te, hahkre kêt kam amji krâ kreti na, ate amjicãmjî cupate, wa ha me amã Pahpâm te imã ampo to hahkre xà ata jarë, ca ha me hahkre pej to impeaj ne. He pê mam, nee jûm ampo itajê nô jahkre pejnare. He quê ha me cupê Juta catêjê, Pahpâm cuna mã mehkrâ tyjti ita na me to hãmtu nare. Ampo na? He quê ha Pahpâm mehcahkrit atajê te hýrmã me ipipkjér atajê cahyt, ne me to hâhtô xà atamã hahê, ne me hicu. Ne hacpÿa mã me cupê Juta catêjê wýr apkjê, ne me ahna cupy. **26** Ata to, quê ha mehkên pê, me cupê Juta catêjê cunea pytâ. Ne pê Ixaj xwý ramã Pahpâm jarkwa na, hõ kâhhôc kam, me ahna ihhôc to hane he:

“Quê ha jû caxuw Xijâw jô kën cahêna Krípinkrên pîn me pahkên pême pahpytar catê ata cato, ne Jaco pê Juta pâm ata tàmxwý catêjéintête, cute amji kam me hapac xà kên to pôj partu.

27 Quê ha Pahpâm me cumã amjijarën to hane he:

‘Pê wa rý pêa mã me amâite me akên to pôj xà ata na, me amã amji jarëa na, wa ramã me atête to pôj to mõ he’ ” hane.

28 Ne ita caxuw, cormã me cupê Juta catêjê ma ame Jeju pê mehkên pê me hûtar catê na me harën par caca xà ata to ri, cute amji to me Pahpâm curê xwýn. Na ri me apê mehcahkrit atajê te Jeju to amji mã me ahimpej atajê pê Pahpâm na mehwýa. Ne pê rý pêa mã Pahpâm ramã amji mã menquêtjê capi, ne me cumã amji

to ata na, cormā to amji japackre. Cwȳrjapē ri cormācumā mehtàmxwȳ catējē atajē kwȳ kīn rohnȳtti mā. ²⁹ Quē ha Pahpām te amjimā jūm capi, ne cute to impejti na amji ton na, quē ha nee jū caxuw jūm ita to hapac kēt nare, ne ihtȳj to amji japackre rohnȳtti mā. Ne nee cute ahna amji ton xà ata kaj na, ihnō na to ipintuw nare.

³⁰ He pē ramā rȳ pēa mā, me apē mehcakrit atajē inquētjē ajco me Pahpām jarkwa kam hapac nare to me ipa. Na pē ajco nee me caprī nare. Neita kam nare. Ihtȳj cute me cupē Juta catējē jūpar nare atajē jaxà kam me acaprī, ne me ato amji kwȳ. ³¹ Ne quē ha ihtȳj jū caxuw Pahpām me cupē Juta catējē jūpar nare atajē caprī to hanea, pom quē cute me acaprī he. He Pahpām te me caprīprāmte ri, ihhēj ne amehkēn ton to me ipa. ³² He me pahtcunea jūpar nare kam ri, Pahpām te me pahtcunea pro, ne ihhēj rūm me pahto me hacjēn catējē pyràac. Ne mēr ampo na mā cute me pahtohajȳr? Nee mā ampo na nare. He cute me pahtcunea caprī prām to ri, cute me pahto hajȳr.

Pahpām te amji jahkre pejti ita rya to iry

³³ Ÿhȳ, ampeaj kam Pahpām mā hàhcaprī ita catia to cati! Ne cumā cute amji jahkre pejti ita rya to iry! Ne me hirôa pē ihkrā kre cati! Ne quēcute ampo to ihhimpej xà na to ihhimpej na, quē nee jūm ihköt hahkre pej nare. He hū na cute ton xà ata jahkre kēatre. Quē ha hōtpē cumāhahkre peaj xà na ihtȳj to. Ne jūm mā quē ha ajte, cute amji mā Pahpām te amji kam hapac xà to, cute amji mā ihhimpej xà atajē nō

kôt hakop nehahkre pej? Hamreare, he caxuw jûm jamreare. ³⁴ Pê ramã Ixaj xwù hõ kàhhôc kam, ita to hûjarën to hane he:

“Jûm mã quê ha ajte me pajõ Pahhiti mã ihkrã kam, cute amji kam hapac xà ita jahkre pej?

Hamreare!

He nee jûm te me pajõ Pahhiti jahkre pej xà caxuw hamreare” hane.

³⁵ Ne pê me iquêtjê nõ japry te Jo ita, hõ kàhhôc kam Pahpãm na ihhôc to hane he:

“Xà ramã ajkĩ Pahpãm te jûm to new xà caxuw, cute cumã ampo jõr?

Hâpà!

He ampo itajê cunea Pahpãm tekjê pit ita kam, jû mã quê ne jûm cumãampo gõ, quê to new?

Hamreare!” hane.

³⁶ Hõ, he pê Pahpãm amji mää, ampo itajê cunea ton partu. Ne nee ihkaj na, iràn xà na, jûm teamjia kôt ampo itajê nõ ton nare. Mânee hanea ne ampo te, amjia kôt amji ton nare. Ne Pahpãm ri ampo cunea to ihhimpej. Na cu ha amcro cunea kam me pahcunea Pahpãm cati na amji mä me to, me pajûjarën to me papa! Ampeaj kam!

12

*Pahpām ihyt̄j me pamā me pahteamji kam me
pajapac xà to ipintuw partu
Pirip 4.8-9; 1 Texarõn 4.1-3*

¹ Ÿhŷ me ikjējê, pom ramā Pahpām te ampo jàhtōa na me pahcaprī hyre nare ita? Cwyrjapê wa ate me cumā amji jōr xà caxuw me anaahwŷ. Ate amji to me Pahpām cajpuaw xà na, ca ha cumā me amji gō, ne cumā pit mā ate me gâpēn to me apa na, ca ha atȳj amji mā me to cati to me mō. ² Ne nee ca ha amji na pjē ita kam, Pahpām curê xwÿncatéjê te mehkên ton catéjê jamār, quēamji kôt me aton nare. Ne quêt cama amji na Pahpām jamā, quē amā ate amji kam gapac xà to ipintuw partu. Quê ha me ato hane, ca ha me Pahpām te ampo pej cunea, kam ampo kēn jamreare, ne ihcajpuaw atajê jahkre pej.

³ Pahpām te amjia kôt ito, ite me amā harkwa jarēn catê ne ahna ixām. Cwyrjapê wa hait̄j me gapackre, ne me ato ihmipej to ipa, ca ha me ikampa. Ne nee ca amjipeaj to apej na, amji to ame gâmra nare. He Pahpām te ri ate amji mā to ahimpej xà ita na cute aton. Na ca me akwŷ, xwŷ kam amji mā me to ahimpej nare, ne me akwŷ kwŷ, cormā kyre pê amji mā me to ahimpej. Ca ha ate kyre pê Pahpām to amji mā ahimpej na, ca ha nee ahna amji jarēn to:

— Wa ramā xwŷ kam Pahpām to amji mā ihmipej to ipa nare — hajŷr nare.

Me papē Jeju jīa pyràc

⁴ Ne me pajī pyxit peaj ne kam, ahpŷanre na, me pahcukrā xà itajê mā hâpēn xà. ⁵ Ita jîkjê na

mā Jeju Crixtô kam pahte me ajpēn hôncō catêjê, ajpēn kam me pahpyxit peaj. Ne ahpŷanre na me pamā me pajàpēn xà ita pê me pajîkam ahpŷanre na me pahcukrã xà atajê pyràac.

*Pahpâm te ahpŷanre na me pamâ me pajàpêñ
xà jör*

⁶ Mā Pahpâm te amjia kôt ahpŷanre na me pamā pahte amji kam me pajapac xà te amji jahkre pej jörpartu, ahpŷanre na me pahte cumā me pajàpêñ xà ton xà caxuw. Na quê ha Pahpâm te harkwa to ihcakôc catêjê na me pahkwâya kwâ pyxwâyr na, cuha pahtyj cute to ihhimpej xà ata na mehcunea mā harkwa to me pahcakôc to me papa.

⁷ Ne quê ha cute me pahte mehtehcajpar catêjê na me pahkwâya kwâ pyxwâyr na, cu ha pahtyj mehtehcajpar to me papa. Ne quê ha cute ampo tome cumā hahkre catêjê na me pahkwâya kwâ pyxwâyr na, cu ha pahtyj me cumā ampo to hahkre to me papa.

⁸ Ne quê ha cute, me pahte cumā me hûcanâr ton xà caxuw me pahkwâya kwâ pyxwâyr na, cu ha pahtyj me cumā me apô ne me cumā hûcanâr ton to me papa. Ne quê ha Pahpâm te, me pahte me cumā me hâhcukrêj to me papicokjêr catêjê na mepahkwâya kwâ pyxwâyr na, cu ha me pajâhcâjrêñ jõxý nare kam, me pahtyj me cumā me to me papicokjêr to me papa. Ne quê ha Pahpâm te me topahhimpej catêjê na me pahkwâya kwâ pyxwâyr na, cu ha pahtyj me pahkrã kreti kam me pajuphêa rûm me to me pahhimpej to me papa. Ne quêha Pahpâm te

me pahte me caprī catêjê na me pahkwâya kwâ
pyxwîr na, cu ha pahtyj me pamâ amji kian kam
ame caprî, ne mehtehcajpar to me papa.

*Cu ha caxwâm catia mä me ajpën kîn to me
papa*

Epet 4.25-5.2; 1 Petrô 3.8-12

⁹ Ca ha nee apu amji krâhky na me akwây kîn
nare, ne quêt caxwâm catia mä amehkîn to me
apa. Ne ma apu amji pê mehkên caca, ne quêt
impejtica me hûnâr to me apa. ¹⁰ Por ca Jeju kam
ajpën to me akjêjê atajê, ca ha me apeaj kam, me
ajpën kîn to me apa. Ne amji mä me akjêjê to
me catia to me apa, ne ajpën cupahti to prâmti
to me apa. ¹¹ Ne nee ca me gâpêñ xà kam ame
xuwacaca to ame apa nare, ne quêt ampeaj kam
me gâpêñ prâam kam me pajô Pahhiti mä me
gâpêñ to me apa. ¹² Ne me gakrya kam, Pahpâm
pîn me amâ ampo pejti cator xà ata jikaj to me
apa. Ne atyj ampo te me ato jû mân xà atajê mä
me gûcanâr to meapa. Ne nee jû caxuw Pahpâm
mä me acakôc jicu nare, ne nee me cumâ amji
cajrêñ jicu nare. ¹³ Ne quê Jeju kam ajpën to me
akjêjê pê ampo jamreare ata me amâ, ca ha atyj
me cumâ to ajcokjê. Ne atyj me gûrkwa kam jûa
rûm me akjêjême ipa atajê jamâ, quê me acahê
na ame ipa.

¹⁴ Quê ha cute me ato kên prâmti, ame acapôr
to me ipa atajê mä, ca Pahpâm na ahwây, quê me
to impej, ne quê nee gahpan xà na ame to kên
nare. ¹⁵ Ne me cumâ amji kînti atajê cahê na me
amâ amji kînti ne. Ne ame amrâ atajê cahê na
atyj ame amrâ.

16 Ne me acunea hān ne me acaca xà na, me acapēnti to me apa, ne nee ame ajpēn rēn nare. Ne amji mā mehcunea cupa to me apipēnti to me apa. Ne neeapu amji to me acati prām to me apa nare. Ne ca ha atyj me amā ihcunea na me akwȳ pē mehkryjre atajē kīnti ne. Ne nee ca me hirōa pē amjikrā kreti na amji to gāmnān to me apa nare.

Cu ha nee amji jahpan xà na jūm to kēn nare

17 Ne quē jūm ato kēn, ca nee amji jahpan xà na to kēn nare. Nemehcunea mā ampo pejti atajē to pit mā gāpēn to me apa. **18** Ne quē jūm apu amān kēanre, ca ha nee amji jahpan xà na cumān, ne apu cume apijapu nare. **19** Me ikjējē, quē jūm ame ato kēn, ca nee Pahpām pē gāmtār, ne amji jahpan xà na ame kam acryc nare. Mār quē Pahpām me gahpan xà na ame kam incryc. Ampo na? He ramā Pahpām te hō kāhhōc kam me ahna amjijarēn to:

“He pa wa ha cute ame ato kēn atajē jahpan xà
na amcwā,
ne ijāmcwyr xà ita pē ite ame to kēanre xà”
hane.

20 Ne Pahpām mā cute mehhōc catējē te ramā hō kāhhōc kam, harkwa na ihhōc to:

“Quē acurē xwȳn mā prām, ca ha atyj cumā
harte, nare, quē cumā kōr, ca ha atyj
ihkōm.

Ampo na?

Ca ha ate to hajŷr na, quê ha cama apu akamih-pahàm, ne cute apu ato kên xà ata jû na ihpeacre ne, ne nee hipér amji to cupê acurê xwŷn to prâm nare”

hajŷr xà ata kôt, ca ha to.

²¹ Na quê ha jûm te apu ato kên na, ca ha nee amji jahpan xà na apu kam acryc nare, ne cama to impejti ne. Hõ, ca ha ate ita to me hajŷr na, quê hanee hipér cupê acurê xwŷn nare, ne cama cupê gõ ikwŷ nõ rohnŷtti mã.

13

Cu ha pahtŷj amji caxuw me pajõ pahhi kwŷ kampa

Tito 3.1; 1 Petrô 2.13-17

¹ Ne ca ha me acunea me cupê pahhi catêjê kam me gapac to me apa. Ampo na? Nee mã ampo na nare. He Pahpâm te ri pahhi na, pahhi catêjê itajê pyxwŷr, cute me ato ihhimpej xà caxuw. Jû wŷr quê Pahpâm te pahhi na jûm xãm prâm nare kam, quêamjia kôt cupê pahhi.
² Cwŷrjapê quê ha jûm te hõ pahhi par nare, ne ma apu ihcaca na, quê ha ma ramã apu Pahpâm te pahhi xãm ata par caca, ne ma apu Pahpâmccaca na, quê ha ihtŷj jû caxuw amji kên mã amji mẽ.

³ He xà ajkĩ catyt kam me ipa catêjê mã me hõ pahhi cupa? Hãpà! Ne por mehkên ton to me ipa atajê mã ri ihtŷj me hõ pahhi cupa. Nãmri quêha amã gõ pahhi cupa nare to prâm na, ca ha nee apu akên ton to apa nare, ne quêt catyt kam

apejti na apa. Quê ha ramā pahhi me apupu, ne me garēn pejti to me ipa. ⁴ He me apejti to prām to ri, Pahpām jarkwa kōt pahhi ata hāpēn xà ata to apē. Nāmri ca ate akēn ton to apa na, ca ha atyj amji mā pahhi ata teato kēn xà ata cupa to apa. Ampo na? He pahhi ata te ihtyj akēn jahpan xà name ato kēanre xà. He Pahpām mā ri pahhi ata apē, cwyrjapē quê ha ihpiān ajpēn cumā cute akēn mā amēn xà caxuw harkwa cato. ⁵ Cwyrjapē ca ha atyj pahhi catējē cunea kampa. He xà ajkī Pahpām te me pahkam incryc, ne ame pahto kēn xà ata cupate pit mā, cu ame pahhi catējē kampa? Hāpā. He ramā pahte mempar xà na me amji jahkre pej.

Cu ha nee ampo to jūm to new nare

⁶ Cwyrjapē ca ha hanea ne pahhi catējē atajē te Pahpām krac ri cumā hāpēn to me ipa ata jahpan xà na, atyj hān ne me cumā gāmjōr to me apa. ⁷ Nāmri ca ha me anō te cormā cumā gāmjōr nare na, ca ha atyj cumā amgō. Nare, ca ha ate cumā me gāpēn xà na, ca ha atyj cumā apē. Ne amji mā me hūpahti to me apa, ne amji mā me harēn pejti to me apa. ⁸ Ne ca ha ate jūm to new na, ca ha atyj cumā amgō, mār ca nee ate to new ata na apa nare. Ne ampo ita pyxit peaj, ca ha atyj me ton to me apa he. Ca ha atyjme amā ajpēn kinti ne. Ne ate ajpēn to mempejti to apa xà ata pē ri ihhēj rūm ate me ajpēn to new. Ca ha ate me ajpēn kinti to me apa na, ca ha ramā me Pahpām te me amā harkwa jirēn atajē cunea kam me gapac to me apa.

Cu ha pahtyj me ajpēn kīn to me papa

⁹ Ata pê ramã rỳ pêa mã Pahpãm me pamã harẽn to:

“Ne por ramã me amã me aprõ, ne me amã me apjê atajê,

ca ha nee ahti na meiràn xà na, jûm me ajpẽn caxun nare.

Ne nee jûm curan nare.

Ne nee ajpẽn pê ame gâhkij nare.

Ne nee ajpẽn jû na ame ampo kĩn to me apa nare” hane.

Ne Pahpãm te me pamã harkwa jirên itajê cunea pipẽn pit. Ne ihnõ ita pê ri ihhêj rûm ihcunea pyrâc, ata te hajýr he:

“Ca ha me amã me akwì kĩn hanea, pom quê amãa amji kĩn he” hane.

Cu ha pahte ihkôat me ton to me papa na, cu ha ramã ihkôtihwì cunea ton to me papa. ¹⁰ Quê ha jûm mã mehkwì kĩn na, quê ha nee jû caxuw ame to kên nare. Höhõ, cu ha ame pahkwì kĩn to me papa xà ata pê, ramã pahte me Pahpãm te me pamã harkwa jirên xà ata cunea kam me pajapac to me papa xà.

Cu ha Jeju te amji kam hapac pejti to me amji tyj

Epet 5.14-21

¹¹ Ne ampo na mã cu ha ame amji to hane? Nee mã ampo na nare. He me pahkwìa kwì, nee hacpý ne Jeju te amji jaxàr, ne ampo kêncunea pê me pahto cator xà ita to, me amji

japackrenare, ata pê ihhéj rûm ihtyj cute ame hikwa ne ame hôt pyràac. He me pahtàr xà jô amcro ramã ajpén hàhtêp to mõ, cwýrjapê cu ha mepahte me amji kam me pajapac xà cujrõ, quê apu ampra. He maam pahte Jeju to amji mã me hajýr xà jô amcro ata japyre mã ri, ramã cute me pahtàrxà jô amcro ajpén hàhtêp to mõ, ne ramã hàhtêp. ¹² Ne caxwa jô awcapàtkô kam, jû wýr ca apu amji mã hamã ne apu mõ. Ne apẽ kam, ca ha atyj amji wýr ampo te ato kên xà ata pupu, ne cupéamji pytâ. Ita jíkjê na, quê ha akam Jeju te amji kam hapac xà tuw pejti hamreare, ca ha nee akêñ catianõ pê amji pytâr nare. Ne quê ha Jeju me awýr cato, ne ihtyj me akêñ xà catia pê me apytâ. Ne mehkéanre catéjê ri hõtpê caxwa ri ame ampokéanre ton to me ipa, quê ha apẽ, quê ha me ton to hicu. Ne nee me apê cute me hajýr catéjê atajê pyràc nare, na ca ha me akêñ ton jicu, ne catyt kam me apa rohnýtti mã. Ne pom krähtare ipijapu xà caxuw hàprê xà to amji týj, ita jíkjê na, ca ha Jeju te amji kam hapac xà tuw pejti to me amji týj, ne ihkôat catyt kam me apa. Mâr ca ate to ihcupan xà pê meakêñ catia ata pê me to amji pytâ. ¹³ Ne catyt kam me pahtàr to me papa to me hanea, pom quê amcro jàhcujro kam mehpahàmti to me ipa he. Ne nee ajpén kam mare mã amji to ame axy to me apa nare. Ne nee côxýhti toame amji to apipân to me apa nare. Ne nee ame cahâj xyre atajê caxun nare, ne nee ame to apahàm nõ to me apa nare. Ne nee ame apijapu to me apa nare. Ne nee amji jû na ame ampo kïn nare. ¹⁴ Ne nee ca ha mam ampo kéanre atajê to me amji

cajpuaw to prām to, ame amji kam gapac to me apa nare. Ne quêt me pajō Pahhiti pê Jeju Crixtô te amji kam hapac xà tuw pejti ita to, cu ha ampo kēn cunea pê me amji pytâ.

14

Cu ha pahtyj ihcunea na ajpēn na me amji to pôj to me papa

¹ Ÿhŷ, he ca ha, por kyre pê cormā Jeju to amji mā mehhimpej atajê, ca haatyj me akwŷ kam, ahna me amji capa. Ne nee ame acaca xàa na, ahpŷanre na ame hūn, ne ame ahna xwŷ nare, ne quêt hipêr Jeju kôt me ipicamēn na, ca mehtehcajpa. ² Ampo na? He ramā me akwŷ xwŷ kam Jeju to amji mā mehhimpej nare, na quê ha ihytj me hō itajê cunea ku. Ne nee me akwŷ kwŷ te me hajŷr nare, ne cormā kyre pê Jeju to amji mā mehhimpej. Na ri ihytj me amji mā me hō to me hâpân xà atajê cunea cawpa to:

— Jū wŷr wa ijō ita krē, kôt mā ikam tē, nare, quê me ikra kam tē — hane. ³ Ne por ca atyj me gō cunea ku atajê, nee ca ame akwŷ te ihcacatêjê mān kēn nare, ne aracri me hōmpu. Ne por ca nee ame hō ata kur nare atajê, ca ha nee kam ate me cumān xà ata to me curê mā me irēn nare. Ampo na? He ramā Pahpām te me ahna amji caxâr. ⁴ Ne cupêa ri me hō Pahhiti, ne nee me apê me hō pahhi nare. Ne taa mā quê ha mehkwŷ na ihcakôc to kēanre to prām, ne me to ihcakôcto kēanre, nare, quê ha me to ihcakôc to impejti ne. Me hō Pahhiti quê ha cute me hâpêñ

to hamār na me to, quē ha me to hamā, quē ha ihtŷj mempej.

⁵ Ne me gakrā kam me akwŷ, ma ame amji mā me amcro kēn na me aprā. Ne mehkwy ihtŷj me amcro kēn me, impej picacwŷr na me harē. Ne itacaxuw ca ha ahpŷanre na, ate me amji kam gapac xà jahkre pejti xà atajēa kōt me apa.
⁶ Ne me gakrā kam, me akwŷ te Pahpām to amji japackre xà caxuw, ramā amji māme amcro capi. Né me gakrā kwŷ kam, me akwŷ te Pahpām to amji japackre xà caxuw, ihtŷj me hō cunea ku, ne hūrēn me hakryti na, cumā me amji jarē. Ne me gakrā kam me akwŷ te Pahpām to amji japackre xà caxuw, nee me hō cuneakur nare, ne ihtŷj me ajcri. Ne me ipijacri xà ata kōt ri Pahpām te me to impejti na me amji jarē.

Cu me pahte Pahpām cajpuaw prāmte ame papa

⁷⁻⁸ He nee cu amji māa, me pahnō apu papa nare. Ne me pahte me Pahpām cajpuaw prāmte, cu ame papa. Ne nee cu amji māa me pahnō pahtyc nare. Neme pahte me Pahpām cajpuaw prāmte, cu ame ty. Neme pahtiar kam cupê me pajō Pahhiti, ne hanea ne me pahtyc xà jirô pê, cupêa ri me pajō Pahhiti. ⁹ Ampo na? He me pajō Pahhiti pê Crixtô tyc, ne hacpŷa mā ihtîr, mārquê cupê mehtyc me, mehtîr jō Pahhiti. ¹⁰ Ita kam, jū mā ca ha ajte, ne me akjêjê kwŷ te amji kam hapac xà pê ajteare mā ita kōt, ca ame cupê cute to ihcupan catê na me cumā hacjê? Ne me ca, meca xwŷjê? Jū mā ca ajte ame, ne me akjêjêa kwŷ to mehkryjre to prām to ame apa?

Hāpà! Ahna cute hajŷr nare! Ampo na? He cu ha jū caxuw mepahcunea Pahpām cuna mā me pahcuhhē, quē ha taa me pahcukij xà kēanre ata to me pahcukij, ne me pahkwȳ cukij xà impejti xà ata to me pahcukij, ne ma ajpēn pê me pahto ajcokjē. ¹¹ He pê ramā me Pahpām hō kāhhōc kam me pahna amji jarēn to:

“He ipê itīr rohnŷtti mā ata catê wa,
na ca ha jū caxuw me acunea me akryjre na ate
me imā amji jarēnprāmte,
icuna mā me akōn krā na me jŷ, ne meimā: ‘Quêt
apê Pahpāam to apêPahpām’ ” hane.

¹² Hajŷr xà ita kam, jū mā cu ha me? Cu ha ahpŷanre na Pahpām mā pahte amji to me pahhimpej xà atajē me, me pajàpēn xà cunea na me amji jarēn partu.

*Cu ha nee me pahkjējē nō Pahpām pê ipictor
na hamār nare*

¹³ Cwŷrjapê cu ha ajpēn pê me pajō me, pahte amji kam me pajapac xà na me pahcakōc jicu. Ne jū to ca ha quêt me? Ca ha me ate amji kam gapacxà cunea to catyt kam me apa. Ne nee ca me ate amji kam gapac xà kēn ton to me apa xà ata to, me akjējē te cormā kyre pê Jeju to amji mā mehhimpej atajē te mehkēn ton na me ton, quē mehkēn mā mencjēj nare. ¹⁴ Pajō Pahhiti Jeju kam me pahte amji hôncō xà ita kam, ramā pahte me pajō te me pahto kēn xà nare na, hahkre pej pejtu. Nâmri quē ha jūm te amji māhō kēanre na harēn, ne hanea ne

Pahpām mā ihkēanre na harēn na, quē ha ihtyj hō ata cumā ihkēanre ne. Ne cute Pahpām mā hō ata kēn naharēn jipy ihkrēr na, quē ha Pahpām mā jūm te hajŷr ata kēanre ne.

¹⁵ Quē ha me akjējē nō te cormā kyre pē Jeju Crixtô to amji mā ihhimpej ata te gō ata kur na gōmpun, ne amā ihcawpa to:

— Ca ate gō ita krēr na ihkaj na — hajŷr na, ca ha nee gō ata krēr nare. Nāmri ca ha ate gūpar nare, ne mānea mā ihkrēr na, quē ha nee amā akjē ata kīnnare. Quē ihhēaj to akjē ata akōt hūpa kam cukrē, ita na Pahpām pē me akam ihkaj na. Ne hanea ne Jeju te akjē ata kritxwȳ na amji ton, ne haxà kam ihtyc na, ca to amji japackre. Ne nee gāpān xà ata cwȳrjapēapē akjē ata Pahpām pē ipictor na hamār nare. ¹⁶ Quē jūm mā ate ampo ton xà itajē na akam ihkaj na, ca ha hicu, ne nee hipēr ton nare, mār quē nee ampo pejti ita kēn na harēn nare. ¹⁷ Ampo na? He Pahpām himpej xà nee me pajō me, me pahkōm xà to amji kam hapac to ipa nare. Ne quēt Pahpām Carō Pejti kōt, catyt kam me papame, me pahcarīcti kam, me pamā amji kīnti to ri amji kam hapac to ipa. ¹⁸ Ne jūm te Jeju Crixtô mā hāpēn xà to hāpēn to impejti to ipa to hajŷr te ri Pahpām cajpuaw. Mā hanea ne mehkwȳ jūm ata jarēn pejti to me ipa.

Me pamā, nee me pajō cawpa xà hamreare

¹⁹ Cwȳrjapē cu ha ajpēn kam me pahcapēn pej pēa mā me papa na, cume amji to prām. Ne hanea ne pahte me ajpēn tehcajpar to mepapa na, me pahtehcajpar xà ata to, cu ha me. ²⁰ Me

papē Jeju tekjē catējē mā, nee me hō cawpa xà nare. Na cu ha pahtyj me pajō cunea ku. Quê nee me pajō nō me pahnō to kēn, nejūm to kēn nare. Nāmri quê ha jūm te hō ata kuar kam amji mā cute mehcawpa xà ata cupa na, quê ha Pahpām mā jūm ata pē ampo to kēncatē. Cwyrjapē ca ha nee cumā, Jeju wyr jūmjē incjēj ne cormā kyre pē amji mā me to ihhimpej atajē mā, me akôt me cumā me hō cunea to hahkrenare. Quê ihhēaj to cute ampo krēr xà ata kam ihcawpa xà ata to amji japackre, ne cumā hūpa na, quê ha ihyj ihkēn mā axà. ²¹ Na quê ha me pajapān xà me, me pahkōm xà me, ampo kwy te Pahpām pē me pahkjējē kwy to kēn, ne cupē me to hūjawry na, cu ha mehcuneajicu, ne nee hipēr mehcaxun nare.

²² Quê ha amā gō cunea kur xà caxuw impej na hahkre pej na, ca ha ate ihkurxwyjrea na Pahpām mā ahna amji cajrēn to hane he:

— Ca ate, ite ampo itajē cunea kur xà na imā ton, cwyrjapē wa ha ityj cukrē, ne nee ihcawpa xà nō na to amji japackre, ne apu hūpa nare — hane. Ne nee me akwy kwy mā ate ihkrēr xà ita na amji jarēn nare. Nearacri amji mā:

— Wa Pahpām mā ampo pejti itajē pit ton to ipa, mār quê nee ihkōt ikēnmā imēn nare, ata pyrēn ri ijakry — hane. ²³ Nāmri quê ha jūm ata te ampo ata krēr xà ata kam, amji mā ihcawpa to:

— Pypyñ, mōrmō ajkī ite ijo krēr xà ita na Pahpām mā ipej, nare, mōrmō ajkī ipej nare — hajyr jipy, cute ihkrēr na, quê ha ramā amji kēnmā amji mē. Hō, quê ha jūm te Pahpām

jarkwa kôt cute ihkrēr na amji jahkre pej nare kam ihkrēr na, quê ha ahna Pahpām pê kam ihkaj na. Hō, cu ha amjia kôt, me pahte Pahpām jarkwa jahkre pej nare kam, ampo ton na, quê ha Pahpām pê ahna me pahkam ihkaj na.

15

Cu ha nee pahte amji to amji cajpuw prām to pit mā me papa nare

Pirip 2.3-5

¹ Ne pom cu ramā xwȳ kam Jeju to amji mā me pahhimpej nare itajē, cu ha, pom cormā kyre pê amji mā me to ihhimpej itajē tehcajpa, mār quê haneane me pahcuxà, xwȳ kam amji mā me to ihhimpej nare. Ne cu ha nee pahte amjito amji cajpuaw prāmte ame papa nare. ² Ne quêt ita to cu ha me he. Cu ha pahtyj me pahkjējē impejti xàwȳr me mōr na mehtehcajpa, quê me mō, mār quê Jeju to amji mā mehhimpej xà to me ajcamē.

³ Ne mēr ampo na mā cu ha me ita to? Nee mā ampo na nare. Pê me pajō Pahhiti pê Jeju Crixtô nee cute amji to amji cajpuaw prām to, pjē kam apu ipa nare. Ne ihytjy cute amji pupun xà ata caxuw apu mō. Pê ramā Pahpām jō kàhhōc to hūjarēn to hane he:

“Inxū, por cute me acrôn xà kēanre to me acrôn atajē te me ato tojnō, ne ma iwȳr me ipipkjēr, ne ame icrôn xà kēanre to ame icrō” hane.

Pahpām jarkwa jō kàhhōc pê me pamā ampo to hahkre catē

⁴ He pê nee Pahpäm ihcaprÿ na mam hõ kàhhôc tûm ata kam harkwa na, ihhôc na me mën nare. Ne cute me pahcunea mä ampojâhtôa to hahkre xà caxuw, pê harkwa kôt hõ kàhhôc ata kam mehhôc. Ne Pahpäm jarkwa ihtyj ampo kên mä me pajücanär na me pahto, ne haneane me pajakryti na me pahto. Na cu ha pahtyj me, por jû caxuw Pahpäm cahê na ame papa xà ata na, me hikaj. Ampo na? He jû caxuw cute me pahto catia, mä me papê hûrâac xà na me pamä hahkre pej.

⁵ Wa ijötpê Pahpäm mä me acajrën to hane he:

— Ÿhÿ me ijõ Inxû Cati pê Pahpäm, he ca ihcunea caxuw me imä me ijücanär xà pê me ijõ katcrà gõ, wa ityj me awcanä. Ne ma akra pêJeju Crixtô kam me akwÿ itajê te ajpën hôncô na me to, mär quê ihkôatcute amji kam hapac xà pyxit peaj to amji kam me hapac to me ipa. ⁶ Ne me harkwa pyxit peaj to me garën pejti to me ipa, ne me amä: “Apê me ijõ Inxû Cati pê Pahpäm, ne apê me ijõ Pahhiti pê JejuCrixtô Päm, ne ihcunea na ampeaj kam apej” — hane.

*Quê ha mehcakrit atajê, hanea ne me cupê
Jeju namehkwÿ mä axà*

⁷ Ne me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te me ana amji caxàr xà ita na, ca ha me akwÿ na me amji to pôj to me apa. Hõ, ate me to hajÿr xà ata to, caha me amji mä Pahpäm to cati. ⁸ He pê rÿ pêa mä Pahpäm ramä me cupê Juta catéjê quêtjê mä cute Jeju Crixtô kujahêc na amji to awjahkre, mär quê cato ne cupêmehtehcajpar catê. Mä Jeju cator xà ata te, Pahpäm teampeaj

kam to hūjahkre xà na amji par na harēn.

⁹ Ne hanea ne cator xà te, mehcahkrit atajê te Pahpāmjāhcaprīhti na harēn na me ton. Ne pê Tawi xwÿ ramā hō kàhhôc kam, ita na me to hūjarēn to hane he:

“Ŷhÿ, wa ha mehcahkrit atajê jipôc ri gapry na icrer to impejti ne,
ne wa ha itÿj me cumã ato ijàmnän to ipa” hane.

¹⁰ Ne hō kàhhôc kwÿ kam hanea ne to hūjarēn to hane he:

“Me apê mehcahkrit me, me apê Ixaher catêjê pê
Pahpām na mehkwÿ atajê mea mā,
Pahpām pyrên me gakry!” hane.

¹¹ Ne hanea ne to hūjarēn to hane he:

“Ne por me apê mehcahkrit cunea pêIxaher
catêjê nare atajê,
ca ha atÿj me pajō Pahhit to amji mā me gàmnän
to me apa” hane.

¹² Ne hanea ne Pahpām jarkwa to ihcakôc catê pê
Ixaj xwÿ jō kàhhôc kam, pê to hūjarēn to hane
ne:

“Quê ha jū caxuw menquêtti pê Jexê tàmxwÿ
tàmxwÿ nō cato.
Ne cupê mehcahkritatajê jō Pahhit.
Quê ha ihytj cupê me hō Pahhitina amji mā me
to ihhimpej to me ipa” hane.

*Pê Pawrô pjê cunea kam, mehcunea mā
 Pahpām jarkwa jarēn to ipa
 Epet 3.1-9; 1 Petrô 1.12-13*

¹³ Ne Pahpām ri pahte me hikaj, mā me pajūcanār na me pahto, cu me hikaj. Ata kôt imā, cute me amā amji kinti me, me acaricti jōr na, toprām, mār ca nee amji mā ampo cupa nare. Ne hanea ne imā Pahpām Carō Pejti carōt kôt me gūcanār, ne me hikaj xà ata te me amā ipicamēn to mōr na, me ato prām.

¹⁴ Ÿhŷ me ikjējê, he me apejti, ne me akrā kreti to atŷj me ajpēn japackre to me apa na, imā me gahkre pej. ¹⁵ Cakrō wa amji mā ijāhkyaj kam, hirāa pê ite me amā ampo itajē na ihhōc, mār ca me cahyt, ne me to amji japackre. Ne mēr ampo na wa ite amjimā ijāhkyaj kam me amā ihhōc? Nee mā ampo na nare. ¹⁶ He Pahpām te ito icati, ne mehcahkrit atajē jipōc ri, cute ihcāmter Jeju Crixtô mā ipē cumā ijāpēn catē na ixām. Por pê Pahpāmmā mehcahrēn catējē ajco cute amji to me Pahpām cajpuaw prāmte me cumā ampo gō, ata jīkjē na, wa itŷj ite amji to Pahpām cajpuaw prāmte, hŷrmā mehcahkrit atajē to ipipkjēr to ipa, mār quēPahpām me cumā Carō Pejti gō.

¹⁷ Ne Jeju Crixtô kam ite amji hôncō xà ita kôt ri, imāa Pahpām mā ijāpēn xà cunea impej pit. ¹⁸ He xà itea ijāpēn xà impejti ita na, amji to ijāmnān xà caxuw mā, wa apu amji jarēn to ipa? Hāpà. He Jeju Crixtô te ri ite mehcahkritte Pahpām jarkwa kam hapac naitehcajpar, mā cute mempar. Mā cutea, ite me cumā ijūjarēn xà na iton, ne caxuw imāite amji jahkre pejti

jōr. ¹⁹ Ne cute imā Carō Pejti carōt jōr, mār wa carōt ata kōt me cumā ampo pihho pejti to, quē me hōmpu, ne me Pahpām to me amji japackre. Ne itakam wa ma Krīpinkrēn pīn, Iririj jō pjē wyr imōr xà ata kam, wa ityj mehcunea mā Jeju Crixtō pē me pahkritxwȳ na harēn xà impejti atajēcunea na harēn to mō. ²⁰ Wa ijōtpē, por nee rȳ jū ri jūm te me cumā Jeju Crixtō pē me pahtpytārcatē na harēn nare ata wyr, wa ikrār. Ne nee wa ramā jū ri jūm te me cumā harēn ata wyr ikrār nare. ²¹ Ne pē ramā Pahpām jō kāhhōc kam Ixaj xwȳ ita to hūjarēn to hane he:

“He por rȳ jū caxuw jūm te me cumā Pahpām
kra jarēn nare atajē,
quē ha ita caxuw me kampa, ne me hōmpu.
Ne por rȳ jū caxuw cute me Pahpām kra jarēn
par nare atajē,
quē ha me kampa, ne me hahkre pej” hane.

*Pē Pawrō Jeju na mehkwȳ pupun prāmte me
hȳrmā ikrār*

Roman 1.8-15

²² He wa tee me awyr ikrār, ne me apupun to prām. Mā ma ijapēn xà icahpērkār to ipa ita kam, jū wyr wa apu amji mā hamā. ²³⁻²⁴ Ne rȳ pēa mā, wa caku jāhtōa kam me awyr ikrār, ne me apupun to prām, ne hamre, ramā ita caxuw ite pjē itajē kam ijapēn xà jipējpartu. Cwyrjapē wa ha ma Cra jō pjē wyr imōr xà ita kam, wa ha me anaa mō, ne me apupun to ramā ite amji kam ijapac. Ne wa ha meawyr icator xà kam, quē ha ampeaj kam me pamā amji kīn. Wa ame acahē

na imōr xà ata kam, ca ha ampoto me itehcajpa, ite to Cra jō pjē wyr imōr xà cahhurkrā curan xà ata caxuw. ²⁵ Ne wa ha xa me awyr imōr xà ita kam, mam Kr̄ipinkrēn kam Jeju namehkwȳ atajē tehcajpar prāmte, me h̄yrmā icato. ²⁶ Ampo na? He Maxeton jō pjē me, Crec jō pjē kam Jeju na mehkwy pē mehcahkrit atajē te, Kr̄ipinkrēn kam me cupē hamreare atajētehcajpar prāmte, amjia kōt me imā ihpore to cuprōn, mār wa curi to icato, ne Jeju na mehkwy pē Juta catējē pē hamreare atajē mā to ajcrā. ²⁷ Me cutea ri me ita to me hajr to me amji kam hapac. Na ri ihhēj rūm ramā mehcahkrit itajē te, me cupē Juta catējē to new, na quē ha ihytj me amgō. Ampo na? He pē mam me cupē Juta catējēitajē, mehcahkrit atajē wyr, ihytj me Pahpām jarkwa kujahēc to me ipa. Mā me harkwa kōt Pahpām wyr me ipipkjēr, ne mempej mā me har, ata jaħpan xà na ri, hacpŷa ne cute me cumā ampo itajē kujahēc. ²⁸ Ne ite curi to icator, ne me cumā me hūhkra kam me hō pore ata cunea to icahkūmjirō pē mā, wa ha Cra jō pjē wyr imōr xà ata jō pry kōt me awyr mō. ²⁹ Ne me awyr icator xà ata kam, quēha Jeju Crixtō cukwa kam ampeaj kam mepamā ampo pej cunea hāhtō, na ramā imā hahkre pej.

³⁰ Me ikjējē, cu me pajō Pahhiti pē JejuCrixtō to amji mā me pahhimpej, neCarō Pejtī ata kōt ri me pamā ajpēn kīn ata kōt, wa me ana ahwȳ, mār ca icuxà xwȳ kam Pahpām mā me icajrēn nare. ³¹ Ne cumā me icajrēn to hane he:

— Me ijō Inxū Cati, ca ha Juta jō pjē kam amji

mā me ato ihhimpej nareatajē pê Pawrô pytà. Ne hanea ne cute me akwÿ mā ihpore jõr xà ata kam, quê nee ihpore ata to me amji na ampo kên cãmjí, ne amehcaca nare, ne quêt ihytj me hakrya kam, ihpore ata na me amji capa — hane.

³² Hõ, ca ha Pahpäm mā me icajrën to hane, ne quê ha Pahpäm mā ito hajýr to präm na, wa ha icator xà ata kam, quê ha me pamä amji kïnjakryti ne. Ne pahte me ajpën pupun xà ata kam, quê ha Pahpäm ajpën pyrén me pajakryti na me pahto. ³³ Ne imä Pahpäm pê me pamä me pahtcarïcti jõr catê ata te me acahê na ipa rohnÿtti mā na, me ato präm. Hamre.

16

*Pê Pawrô me cumä amji jarën kujate
Me Hápén Xà 18.1-3*

¹ Ÿhÿ, ita caxuw, wa ha me amä hâpà, ne me amä me pahkjê cahâj pê Pepkwÿj kujate, ne me amä ihkôt harë. He cupê Ampohy jõ krí kamJeju na mehkwy tehcajpar catêjê nõ. ² Na ca ha ahna me amji caxàr to hanea, pom quê ate Jeju na me amji caxàr he. Hõhõ, Jeju na mehkwy to pahte amji kam me pajapac tohajýr xà pit. Ramä cute me hâhtôa tehcajpar, ne haneane itehcajpar, na ca ha atyj ampo to mehtehcajpa.

³ Ne hanea ne Prixirakwÿj me Aquira pê mam ajco icahê na Jeju Crixtô mā me apê atajê mā ite me amji jarën kujahêc. ⁴ Ne pê Jeju jàpêñ xà kam, cute me itehcajpar xà ata kam, cute amji to mehtyc xà jåhtôa jakren. Cwÿrjapê wa me cumä me hûrên ijakryti naamji jarë, ne nee wa ite ahte

ijakryti na me cumā amji jarēn nare. Ne hanea ne me cupê Jeju na mehkwy pê mehcahkrit atajê te mecumā hakryti na amji jarēn.

⁵ Ne wa hanea ne Jeju Crixtô na mehkwy te me hürkwa kam me cuprōn catêjê mā, ite amji jarēn kujahêc. Ne wa hanea ne ite imā ikwy nō kinti pêEpet te Axij jō pjê kam, cupê mam Jeju to amji mā ihhimpej catê ata mā, ite amji jarēn kujahêc.

⁶ Ne hanea ne Marij te ramā me amā hâpênen crire nare ata mā, ite amji jarēn kujahêc.

⁷ Ne hanea ne Antrôn me Juna pê me ipyràac, ne me cupê Juta catêjê pê mam icahê na me hacjên xà kam mehcuuhê atajê mā, ite meamji jarēn kujahêc. Ne me cupê Jeju jarkwa na memprar catêjê na, ramā ite me hõmpun pejtu, ne pê mam ramā icumam Jeju to amji mā mehhimpej to me ipa.

⁸ Ne hanea ne, por me pajō Pahhiti pê Jeju kam, cupê ijō ikwy nō pê Amprij ata mā, ite amji jarēn kujahêc.

⁹ Ne hanea ne Rupan pê me icahê na Jeju Crixtô mā hâpênen catê ata me, me imā ikwy nō kinti pê Xaqui mā, ite amji jarēn kujahêc.

¹⁰ Ne wa hanea ne Aperti te mehcunea kam mare mā Jeju Crixtô to amji mā ihhimpej, ne cumā hâpênen catia ata me, Arixô me, mehkjêjê mā, ite amji jarēn kujahêc.

¹¹ Ne wa hanea ne Herotâw pê ipyràac, ne cupê Juta catêjê nō me, Narqui me, mehkjêjê pê Jeju na mehkwy atajê mā, ite amji jarēn kujahêc.

¹² Ne wa hanea ne Tripenkwyj me, Triponkwylj pê me pajō Pahhiti mā hâpênen catêjê atajê me,

Penxikwŷjpê imã me ijõ ikwŷ nõ cahâj kïntite Pahpäm mä hâpên catia ata mä, ite amji jarën kujahêc.

¹³ Ne hanea ne wa Rupo pê me pajõ Pahhiti mä hâpên catê catia ata me, inxi te ihhêj rûm ito ihkraa, ne ito impejti ata mä, ite amji jarën kujahêc.

¹⁴ Ne hanea ne, wa Axin me, Precon me, Mecurij me, Patropa me, Herma me, me pahkjêjé cunea apu ihkôt me ipa atajê mä, ite amji jarën kujahêc.

¹⁵ Ne hanea ne wa Piror me, Jurijkwŷj me, Nerew me, ihtõj me, Orimpa me, Jeju na mehkwy cunea cahê na ame ipa atajê mä, ite amji jarën kujahêc.

¹⁶ Ne me amã ajpën kian kam me ajpën mä me hâpà. Ne ita ri me cupê Jeju Crixtô na mehkwy cunea te me amã amji jarën kujahêc.

Quê ha cute me pahto ipicapôn präm atajê to amji na me pajuphêa ne

1 Jowâw 3.10; 4.1-6; Epet 5.6-7

¹⁷ Me ikjêjê wa ha cormä me gapackre to incrire ne, ihkâhhôc ita jicu xà kam. Ÿhŷ, ca ha ma amji na, cute me Jeju to, ate amji mä me ahimpej tête me acahpêrkâr, ne ite me amã ampo tohahkre atajê tête me girên ne me ato ipicapôn prämcatêjê to, amji na me guphêa ne. Neampŷa mä ame cupê me apa. ¹⁸ Ampo na? He cute me hajŷr catêjê, me pajõ Pahhiti pê Crixtô pê ampŷa mä ame ipa, ne nee me cumä hâpên nare, ne amji cajpuaw cute ampo na mehprämti xà ton to me ipa. Ne me harkwa cakôc xà hêj xi

xà picre to, cute me amji jahkre kēatre catējē mā mehhēj to me ipa. ¹⁹ Ne me ca nare, ca quêt atyj me gūcanāar kam Jeju to amji mā me ahimpej to me apa. Cwyrjapē ri me apyrēn me ijakry pit. Ne imā me ate, me ampopejti ton na ate amji jahkre pejti na, imā me ato prām, ne me apē ampo kēn ton jahkre kēatre na imā me ato prām.

Pahpām kōt me papa xà ita kōt, cu ha Xatanaj tohjē

²⁰ Ne Pahpām pē me pamā me pahcarīcti jōr catē xakat, ne quē ha me amā me acarīcti gō, mār ca nee ame pahcurē xwŷn pē Xatanajata cupa nare. Ampo na? He quē ha me pahcurē xwŷn ata curan pej to hāhtūm nare to hanea, pom ca me apar kāhtyjti to me cagā krā gā he. Ne imā me pajōPahhiti pē Jeju Crixtô te ihcunea na me ato impej na to prām.

Pē Pawrō cahē na mehkwȳ krī atajē me cumā amji jarēn kujate

²¹ Ne Timot pē icahē na hāpēn catē ita te hanea ne me amā amji jarēnkujahēc. Ne hanea ne Rutikwȳj me, Jaxāw me, Xōpat pē me ipyrāac, ne hanea necupē Jeju na mehkwȳ kam Juta catējē kwȳa kwȳa atajē te me amā amji jarēn kujahēc.

²² Ne ipē Tertur pē Pawrō kōt ihkāhhōc ton catē te hanea ne me amā amji jarēn kujahēc, Jeju jarkwa na.

²³ Ne wa Cajo jūrkwa kam ikrī, mā hūrkwa kam Jeju na mehkwȳ me cuprō atajē te hajȳar, ne me amā amji jarēn kujahēc. Ne Eraxō pē krī jō pahhi mā ihpore jamār catē me, Jeju kam me pahkjē pē Cwattro te me amā amji jarēn kujahēc.

24 Ne imā me pajōPahhiti pē Jeju Crixtô te ihcunea na me ato impejti name ato prām. Ÿhŷ, he ampeaj kam.

Cu ha hōtpê Pahpām to me pajàmnān to me papa

Epet 3.20-21; Juta 24-25

25-26 Imā me acunea mā, Pahpām jàhcaprī mā me pahtehcajpar na, me ate me hahkre pej na, me ato prām. Ampo na? Nee mā ampo na nare. He pē rȳ pēa mā Pahpām Jeju Crixtô pē me pahkritxwȳ na, to amji kampa. Mā rȳ jūcaxuw jūm te, Pahpām te Jeju Crixtô to me pahkritxwȳ na hahkre pej nare, ne me cupê ipimxur tu. Ne pēramā rȳ pēa mā Pahpām jarkwa na, cute mehhōc catéjē ita na mehhōc, ne cute me ahna ihhōc xà ata, pē nee hirā pē hūjarēn nare, ne harēn xàincwȳrpē harē. Ne ita caxuw Pahpām tīr rohnȳtti mā ata te nee to ipimxur nare, ne hirāa pē to ipipē xà caxuw, ahna harkwa hyr, mār quēpjē kam, mehcunea me hahkre pej, ne amji mā me to ihhimpej, ne ihkōat me ipa. Ne Jeju pē me pahkritxwȳ ita to, pē wa Pahpām jarkwa kôt, me amāicakōc. Ne Jeju to ate amji mā me ahimpej xà ita kam, quē ha Pahpām ihtȳj me atehcajpa, mār ca jū caxuw me hicu nare.

27 Ne Jeju Crixtô cukwa kam, quēha pjē kam mehcunea me Pahpām pyxit peaj, neihkrā krea to ihkrā kre na me hahkre pej, na cu ha mecumā:

— Quêt apyxit peaj ne ampeaj kam akrā kre rohnȳtti mā. Ÿhŷ, he ampeaj kam — hane. Hamre, ijō kàhhōc ita pit.

PAHPĀM JARKWA CUPAHTI JŌ KÀHHÔC
Canela: PAHPĀM JARKWA CUPAHTI JŌ KÀHHÔC
(Portions)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Canela)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

09d4e460-c38b-52b7-81c1-8300bfeb466a